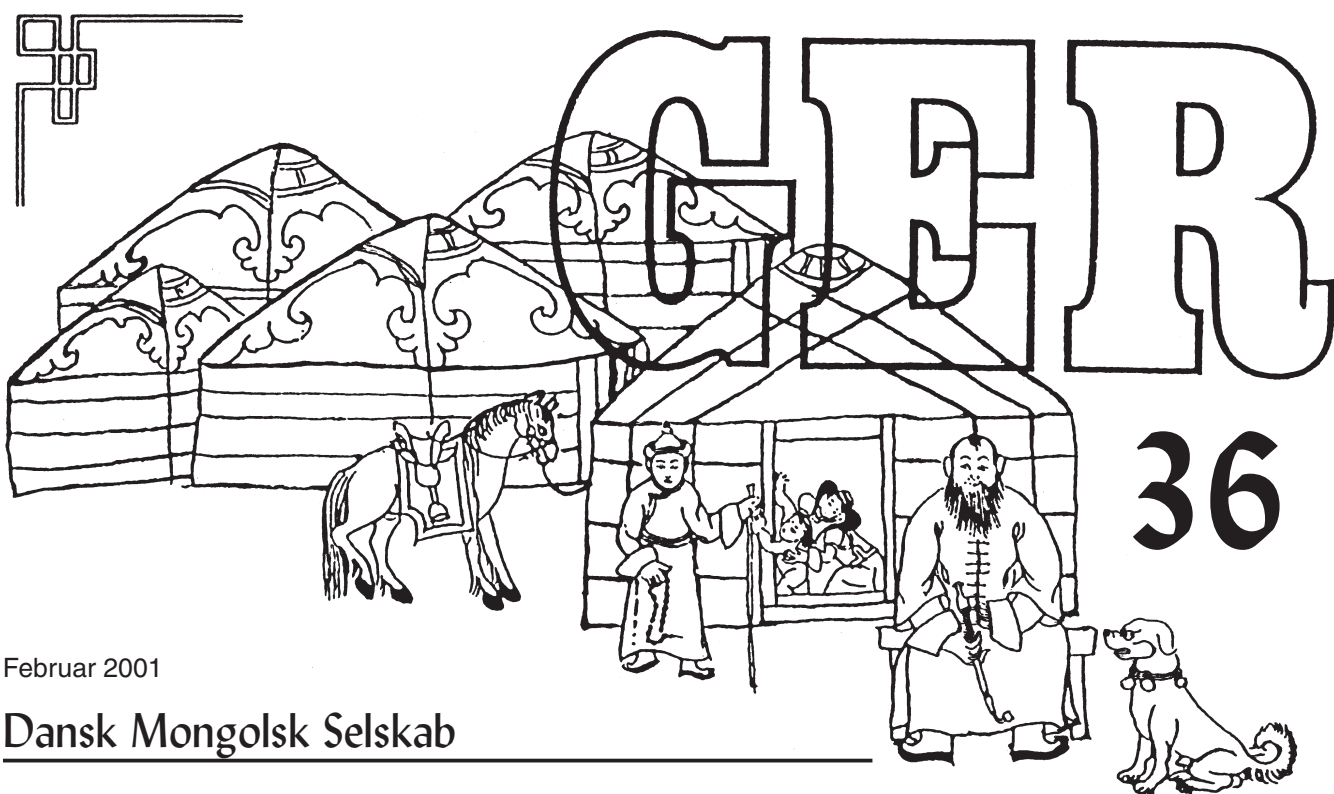

Februar 2001

Dansk Mongolsk Selskab

GER 36

12. årgang – februar 2001

ISSN 0905-9504

GER er medlemsblad for Dansk Mongolsk Selskab. Bladet udkommer februar, maj, august, november.

Redaktion:

Rolf Gilberg (ansvarshav.)
Ann F. Benwell, Jan Koed
Gudrun Lefmann
Bulgan Njama

Artiklernes synspunkter repræsenterer den enkelte forfatters holdninger.

Tryk: Vester Kopi

Oplag: 300 eks.

GER udsendes af Københavns Postcenter. Henvendelse vedr. fejl og mangler til det lokale postkontor.

Dansk Mongolsk Selskab
har til formål

- (a) at fremme og udbrede kendskabet i Danmark til mongolerne og deres kultur, især i mongolernes kerneområder i Mongoliet, Kina og Rusland,
- (b) at udgive skrifter om mongolerne,
- (c) at være samlingsorgan for personer, der interesserer sig for mongoler og deres forhold,
- (d) at fremme og udvikle forbindelserne mellem befolkningen i Danmark og mongolerne og
- (e) at støtte kulturelt arbejde blandt mongoler og skabe forbindelser mellem videnskabelige, kulturelle, faglige og folkelige organisationer i de respektive lande.

Dansk Mongolsk Selskab**Æresmedlem:**

HKH Kronprins Frederik

Bestyrelse:

Ann F. Benwell
Klaus Ferdinand
Rolf Gilberg, Anita Garbers
Søren Haslund-Christensen
Jan Koed, Gudrun Lefmann
Bulgan Njama, Leif Petersen

Internet:

www.danskmongolskselskab.dk

Selskabets adresser:

Formand: Rolf Gilberg
Etnografisk Samling
Nationalmuseet
Frederiksholms Kanal 12
1220 København K
tel: 3347 3207
fax: 3347 3320
epost: rolf.gilberg@natmus.dk

Sekretær: Ann F. Benwell
Ved Volden 9, 3.mf.
1425 København K
tel: 3295 3560
epost: abenwell@post10.tele.dk

Kasserer: Jan Koed

Carl Bernhards Vej 15, st.tv.
1817 Frederiksberg C
tel: 3322 3729
fax: 3322 3726
epost: jan-koed@inet.uni2.dk

Girokonto: 784-1582

NGO-projekter:

Bulgan Njama
Fuglebo 2
2000 Frederiksberg
tel: 3833 2106
epost: dms@dkk.dk
I Mongoliet:
damost@magicnet.mn

Medlemskab:

Kontingent:
150 kr. pr. kalenderår for personligt medlemskab.
250 kr. for husstandsmedlemskab.
500 kr. for firmamedlemskab.
Tillæg for medlemmer bosat i udlandet: 50 kr.
Henvendelse om medlemskab rettes til kassereren.

Mongoliet er et land, hvor fortid og nutid mødes på mange planer. Lone Ross har med dette pletsud fanget dette møde. Har du lyst til at se flere aktuelle billeder fra Mongoliet og samtidig være med til at hjælpe en befolkning i nød, kan du i marts måned lægge vejen forbi Vallø Bibliotek. Flere oplysninger side 7 i dette nummer.

Indhold

Klimakatastrofen i Mongoliet	3
Dansk Jul i Ulaanbaatar	6
Dansk Mongolsk Selskab 10 år	8
Tragedien i Uvs	10
På eventyr i Mongoliet (6)	11
Den fjerde Dalai Lama var Mongol	15
Dundgov' aimag	18
Aktuelt	19
Slangens år	21
Hvorfor kamelen ruller sig i aske	25
Årsberetning 2000	26

Mongoliet appellerer om hjælp:

Klimakatastrofen i Mongoliet

Fra Mongoliets EU-ambassade i Bruxelles har Dansk Mongolsk Selskab modtaget en situationsrapport og en appel om hjælp for at afbøde katastrofen, der skyldes de ekstreme vejrforhold. Appellen bringes her i uddrag.

Det mongolske husdyrbrug anses for at være en enestående livsform, som har været rammen om det mongolske folks tilværelse gennem mange århundreder. Det bidrager med 50% af den totale produktion i landet og udgør 90% af befolkningens forbrug af landbrugsprodukter.

Omkring en tredjedel af Mongoliets befolkning opdrætter 31,2 mio. husdyr; og som nomader lever de i en balance med naturen.

I sommer- og efterårssæsonen sørger de græssende husdyr for at

spise sig tilstrækkeligt fede til at kunne klare sig igennem den særdeles kolde vintertid. På samme tid sørger hyrderne for dels at producere og gemme visse mælkeprodukter, der udgør mellem 60% og 70% af deres samlede årlige behov, dels forsyne befolkningen i byområderne med kød- og mælkeprodukter.

Sidste års tørke og kulde

I 1999-2000 var 13 aimag og 157 sum i vores land udsat for tørke- og zud-katastrofen i 8 måneder. Mere end 450.000 mennesker og 1 mio. husdyr blev berørt af denne katastrofe. Det resulterede i tabet af 4 menneskeliv og 2,4 mio. husdyr. Hvis vi beregner tabet af husdyr ved hjælp af markedsværdien, når vi frem til et økonomisk tab på 91,7 mia. tugrik (ca. 670 mio. kr.) eller

1/3 af statsbudgettet. 2.369 hyrdefamilier mistede alle deres husdyr, og 10.000 hyrdefamilier mistede et sikkert livsgrundlag.

Det ovennævnte tab inkluderer ikke udbyttet fra de mistede dyr som fx kashmiruld, kød- og mælkeprodukter og afkom.

Vi organiserede kampagnen for at hjælpe hyrderne sidste år. I denne kampagne deltog visse statslige og ikke-statslige organisationer

Den 13. december 2000 afgik en konvoj bestående af 100 lastvogne fra Ulaanbaatar med kurs mod de fjerntliggende vestlige aimag for at komme nødstedte hyrdefamilier til hjælp. Lastbilerne var læsset med hø, foder til de udmarvede husdyr og husholdningsvarer i form af mel, ris, tørmælk, mobile generatorer og gasovne. Hjælpen var første del af en japansk finansieret nødhjælpsspakke på \$ 10 mio.

Foto: L. Collins

(NGO), firmaer, lande og internationale organisationer aktivt. Fx bidrog Japan, USA, Folkerepublikken Kina, Storbritannien, Norge, Sydkorea, Polen, Tjekkiet, Schweiz og andre med 485.900 US\$, 610.000 Yen og 8,1 mio. tugrik. USA donerede fødevarer og tøj for en værdi af 131,9 mio. tugrik, Israel donerede 8,1 ton hvedemel, EU donerede 1,29 mio. ecu, UNDP donerede 150.000 US\$. Også statslige og ikke-statslige organisationer og borgere indsamlede 759 mio. tugrik.

Statens Nødhjælpskommission modtog bidrag for et beløb af 234,6 mio. tugrik i form af fødevarer og medicin fra såvel udenlandske som mongolske firmaer, organisationer og enkeltpersoner og har sendt nødhjælpen videre til 15 provinser i 11 transporter. Genopretningen af husdyrbesætninger til et beløb af 1,2 mio. US\$ er foregået i 33 sum i 7 aimag.

På vegne af den mongolske regering vil vi gerne udtrykke vores store taknemmelighed over for fremmede lande, internationale organisationer og enkeltpersoner såvel som til vort eget folk, der har vist medfølelse og ydet finansiel og materiel assistance i den svære tid under naturkatastrofen.

Situationen i denne vinter

I sommeren 2000 (indtil august) faldt der ikke tilstrækkeligt med regn, så 60% af landområderne blev berørt af tørken. 40% af territoriet var udsat for halvtørke, og skov- og steppebrande forøgedes med en faktor 3,2. 5,1 mio. km² græsningsareal brændte, 6.000 hektar græsningsareal blev ødelagt af insekter, og 2 mio. hektar land blev ødelagt af vilde gnavere. Husdyrbesætningerne kunne altså ikke opnå den tilstrækkelige ernæringstilstand. Disse problemer fik også betydning for opbyggelsen af foderreserver.

Zud Update

Hvad er zud?

Mongolerne har tre betegnelser for katastrofale vejrforhold om vinteren. »Den hvide Zud« betyder, at snefaldet er for stort til, at husdyrene kan græsse. »Jernzud« henviser til, at et uigennemtrængeligt lag is dækker jorden, hvilket igen forhindrer husdyrene i at finde græs. Endelig er der »Den sorte Zud«, hvor fraværet af sne på steppen betyder, at husdyrene ikke har adgang til de frosne vandressourcer.

En ny betegnelse er for nyligt blevet lanceret. Det er »Den mangfoldige Zud«, der refererer til hver af de tre ovennævnte zud-tilstande kombineret med tørken i den foregående sæson.

De mongolske hyrder oplevede den mangeartede zud i 2000, hvilket havde til følge, at 2,4 mio. husdyr omkom. Hyrderne er endnu engang blevet udsat for zud i år. Indtil nu er 504.400 husdyr døde i områder, der er ramt af zud, og embedsmænd fra Ministeriet for Fødevarer og Landbrug er overbevist om, at tallet bliver større.

Bayan Olgii aimag

- Bayan Olgii aimag er hårdest ramt af zud. Mere end 5.600 husdyr er forsvundet i 6 af aimagens sum, og i alt 351.000 husdyr, der tilhører 2.404 hyrdefamilier, tilbringer vinteren i de ovennævnte 6 sum.
- 125.400 husdyr tilhørende 414 hyrdefamilier er blevet flyttet fra deres normale græsningsområder. Dermed lægger de hårdt pres på de

områder, der ikke er direkte berørt af zud.

- Der er voldsomt behov for 533 ton hø, 470 ton grovfoder og 146 ton mel til hyrderne.
- I ugen, der begyndte med den 8. januar, hærgede en snestorm med vindhastigheder på op til 14-18 m/s visse områder i Bayan Olgii.

Zavkhan Aimag

- Husdyrsygdomme har spredt sig til 20 sum.
- Hyrdefamilier i Nomrog, Ider, Telmen, Yaruu, Tudevtei, Tsetsen-Uul, Tosontsengel og Otgon sum har været uden forbindelse med aimag-hovedstaden Uliastai gennem nogen tid.
- Den japanske regering giver 750 ton hø, 300 ton grovfoder og 200 ton mel til Zavkhan aimag for komme de nødlidende hyrder til hjælp.
- WHO har givet 6 russiske jeeps til Songhino, Tudevtei og Tsetsen-Uul sum i Zavkhan aimag samt til Hangai og Hotont sum i Arkhangai aimag. Både Zavkhan og Arkhangai har problemer med zud.

Ovorkhangai

- Nattertemperaturen er faldet til minus 40-44 °C, og dagtemperaturerne er målt til minus 39 °C.
- Der er faldet mellem 20 cm og 26 cm sne i visse områder.
- Omkring 3.000 husdyr er forsvundet i det kolde vejr.

S. Batbayar

The Mongol Messenger,
04(498):7, 24. jan. 2001

Imidlertid varede efteråret temmelig længe, og den første sne faldt i oktober i Altai-, Khangai- og Khentii-bjergene.

Den 20. november var 90% af Mongoliets territorium dækket af sne. De fleste aimag havde et sne-dække på 15-20 cm, bjergområderne 40-60 cm, og visse steder lå der 1,2 cm sne.

Ifølge en aktuel rapport over vinterkvartererne overvintrer 200.000 nomadefamilier med deres 30 mio. husdyr. 7.000 hyrdefamilier med deres 2,4 mio. husdyr fra 8 aimag er vandret ind i naboaimag-territorium, 4,2 mio. husdyr i 10 aimag har flyttet sig indenfor eget aimag-område, 790 hyrdefamilier med deres 542.000 husdyr er flyttet ind i statsgrænseområder og 430 mio. husdyr overvintrer i de nationale naturbeskyttelsesområder.

I øjeblikket er 133 sum i 17 aimag eller 12,3 mio. husdyr og 75.889 hyrdefamilier berørt af zud-katastrofen. Det omfatter 38,0% af

samtligte hyrdefamilier og 39,6% af alle husdyr i Mongoliet.

Vejrudsigt

I januar 2001 vil der falde mere sne end det normale gennemsnit i de østlige aimag, og temperaturen vil falde med 1,1-1,5 grader. Steder med megen sne vil være i en meget alvorlig situation. Det vil sne i den nordlige del af Dornod og Khentii aimag.

I februar vil der falde sne over hele Mongoliet, og temperaturen vil falde med 1-2 grader i forhold til gennemsnittet. Hyrdernes situation vil blive endnu mere alvorlig.

I marts vil der falde mere sne end det normale for årstiden i Altai-, Dundgobi og den nordlige del af Khangai-bjergene samt i Dundgobi aimag, den vestlige del af Dornogobi, den nordlige del Omnogobi og den sydlige del af Overkhangai aimag.

Appel

Fordi Mongoliet gennem de sidste 2 år har været udsat for en alvorlig tørke- og zud-katastrofe, og fordi landet lider under følgerne af et stort økonomisk og befolkningsmæssigt tab, håber vi på, at vi ved at informere hurtigt om den katastrofale situation og anmode om hjælp fra donorlande og det internationale samfund via deres repræsentationer og ambassader at være i stand til at reducere konsekvenserne af zud-katastrofen.

Statens Permanente
Nødhjælpskommission
fax 976-11-327373
976-11-326017

Dansk Jul i Ulaanbaatar

En ung dansk missionærfamilie har fejret sin første jul i sit nye hjemland. Via Internet har de sendt et nyhedsbrev, hvor de fortæller om deres indtryk af en fremmed kultur med andre skikke og barske livsbetingelser. Deres beretning bringes her i uddrag.

Tiden er kommet til en ny hilsen her fra verdens koldeste hovedstad Ulaanbaatar. Først vil vi sige en stor tak til alle der huskede os med julekort, mails, pakker osv. – det luner hver gang, vi hører fra vores venner i Danmark. Ellen har godt nok lidt svært ved at vænne sig til de teknologiske fremskridt. Hun havde hængt en tørresnor op til alle julekortene, og da det viste sig, at vi fik en hel del flere mails end kort så den lidt tom ud – e-mails er jo lidt svære at hænge op.

Julen er godt overstået, og et nyt

Ruben (2 år), Ellen, Sara (4 år) og Kenneth Holm samlet omkring spisebordet juleaften.

år er gået i gang for os med et halvt års sprogstudier tilbage, før det går løs med arbejdet. Vi har haft 2 ugers juleferie, som for det meste vedkommende blev tilbragt i vores lejlighed med julehygge og leg med børnene. Derudover har vi haft nogle til at tapetsere noget af vores lejlighed, som så lidt forfalden ud, så nu begynder det efterhånden at ligne et hjem – dvs. vi bestilte en hel del møbler for over 4 måneder siden fra en fabrik et stykke væk, og vi har lige fået at vide, at de er sneet inde, så nu må vi på jagt efter nogle andre møbler. Ja, det kan nogen gange tage lidt lang tid at få tingene ordnet her!

Vi kan da lige fortælle lidt om, hvordan vi fejrede jul i år. Juleaftensdag var heldigvis en søndag, så der var gudstjeneste i vores kirke, og det var vældig festligt. Menigheden var i festhumør og fejrede Jesu fødselsdag med sang, musik, prædiken og optræden. Vi forstod ikke så meget af ordene, men til gengæld var budskabet klart og tydeligt for os og gav en ny dimension til juleevangeliet her langt fra den hjemlige jul – tænk engang, for 10 år siden var der stort set ingen kristne, og nu kunne vi sidde sammen med omkring 200 mongoler og fejre jul! Ju-

leaften havde vi Grethe Kock (den anden Danmissionær) på besøg, og vi fejrede rigtig dansk jul med flæskesteg, rødkål og ris á la mande, og børnene nød at danse om juletræet, selv om det var af plastik.

Vintertider

Da det jo er vores første vinter i Mongoliet, kan det ikke undgå at gøre et vist indtryk, som vi vil berette lidt om. Den første sne og kulde kom i oktober, og vejret har fulgt en nogenlunde stabil kurve siden, hvor det er blevet koldere og koldere dag for dag, og nu er vi nok omkring det koldeste tidspunkt af året med temperaturer omkring -40, når det er koldest – blot en halv times kørsel uden for byen bliver det endnu koldere nemlig ned til -47 om morgenen. Mongolerne siger, at vinteren begynder omkring 21. december og varer 9 × 9 dage, dvs. 81 dage i alt, men i december syntes vi nu allerede det havde været koldt længe, men alt er jo som bekendt relativt, og vi må da erkende, at det nu er blevet så koldt, at der ikke er meget andet at gøre end at blive indendørs så meget som muligt.

Sidst i februar fejrer mongolerne nytår efter måne-kalenderen, og det er samtidig en fejring af at vinteren går på hæld. Vores hushjælp sagde, at når det bliver nytår, er det varmt igen. Jeg slog straks op i en bog, og så at februars gennemsnitstemperatur er på omkring -20 grader, og konfronteret med dette svarede hun, at det var da også varmt i forhold til -45. Det må man jo give hende ret i, og hendes familie mærker det da også på egen krop, da de bor i et ger-telt i udkanten af byen, hvor der jo ikke er centralvarme som her.

Det har ind imellem været svært at få tiden til at gå for børnene, især for Sara der har haft en hel måneds juleferie fra børnehaven, og der er ikke de helt store muligheder for aktiviteter ud over det.

Vintersmog i Ulaanbaatar.

Mongoliet er landet med den stort set »evige« blå himmel, men den er lidt svær at se ind imellem her i hovedstaden. I de store områder med ger-telte fyres der med kul og træ, og sammen med røgen fra

kraftværkerne, lægger der sig tit en dyne af røg/tåge, der kan gøre det helt anstrengende at trække vejret, heldigvis letter det som regel op ad dagen, eller hvis der kommer lidt blæst.

Mens vi hurtigt bukker under for kulden udenfor, er det noget andet med mongolerne, som er et hårdhudet folkefærd. Jeg var på markedet en dag, og frøs så meget at jeg gik hjem efter ½ time uden at have handlet færdig. Samme dag står mongolerne der måske 8 timer i bideende kulde uden at se ud til at lide specielt meget. De har også overtaget russernes pelshuer og går på samme vis med pelshue uden at trække den ned om ørerne, hvilket kan undre, når vi andre fryser om ørene selv med hue på! ■

Kenneth Holm

Hele nyhedsbrevet kan læses på familien Holms hjemmeside www.keholm.dk. Her kan man også få flere oplysninger om familiens projekter i den mongolske hovedstad.

MONGOLIET

FOTOS AF NOMADERNES LAND AF

LONE ROSS

VALLØ BIBL. BREDGADE 1, 4652 HÅRLEV

FRA 1. MARTS TIL 30. MARTS

ma. og to. kl. 14.30 - 20.00

ti. og ons. kl. 13.00 - 16.00

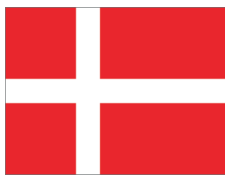
fr. og lø. kl. 10.00 - 13.00

FERNISERING LØ. 3-3-01 - KL.10-13

Salgsindtægten (fritaget for moms) går ubeskåret til det internationale hjælpearbejdet for det kulde- og tørkeramte mongolske folk.

KOM... KØB OG STØT MONGOLIET

Dansk Mongolsk Selskab 10 år

Den 24. november 2000 kunne Dansk Mongolsk Selskab fejre sin 10 års fødselsdag ved en – tør man vist sige – storartet fest i bibliotekets mødelokaler på Danasvej på Frederiksberg. 49 deltagere havde meldt sig til festen, og det er bestyrelsens indtryk, at de alle tilbragte en hyggelig aften i selskab med ligesindede. Selskabets formand, Rolf Gilberg, indledte aftenen med at byde velkommen:

Deres excellence, mine damer og herrer, kære medlemmer. Velkommen til Dansk Mongolsk Selskabs 10 års jubilæumsfest.

Jeg skal overbringe hilsner fra Mongoliets konsul i Danmark, Anders Jungersen, som desværre måtte gå til et andet møde. Han har sendt os 24 flasker vin, og han ønsker os en god fest. Der er også en hilsen fra Søren Haslund-Christensen med ønsket om en god fest.

Vort æresmedlem, H.K.H. Kronprins Frederik, kunne ikke deltage på grund af hofsorg.

Værsgo, der er serveret...

Ambassadørens tale

Ambassadør Altangerel havde forberedt en meget seriøs tale i anledning af Dansk Mongolsk Selskabs 10 års jubilæumsfest. Festen begyndte med middagen, og ambassadøren fornemmede, at medlemmerne ikke var helt så seriøse, som han havde frygtet. Ambassadøren lagde ud med et par ord om sig selv, da han fik ordet som den første efter middagen:

Jeg har undervist på universitetet i 18 år, derfor har jeg ikke forberedt en tale. De senere år har jeg deltaget i politiske møder, fra 1996 som minister, så jeg skulle nok kunne holde en tale uden manuskript.

I 1996 blev jeg udenrigsminister og skulle tage imod den danske udenrigsminister Niels Helveg Petersen. Det var helt nyt for mig, og jeg var noget nervøs. Heldigvis havde det mongolske udenrigsministerium udarbejdet en 30 sider lang rapport om Danmark. Jeg måtte bruge nogle nætter til at læse om Danmark og om hvad det handlede om.

Fra venstre mod højre ses ambassadørens sekretær, Rolf Gilberg og ambassadør Shukher Altangerel. Til højre hjørnet af tag-selv-bordet. Foto: Dölma Gilberg

Da udenrigsminister Petersen ankom blev vi sat i bil sammen fra lufthavnen, og jeg tænkte på samtalen i bilen. Det var pinligt at sidde dér i bilen, så jeg sagde til Helveg Petersen, at jeg havde forberedt mig i dagevis på denne samtale, men havde pludseligt glemt alt hvad der stod i rapporten. Helveg reagerede med at klappe mig på skulderen: »Det er kun begyndere, som gør det; hvad vi taler om, bestemmer vi selv.« Helveg sagde så: »Jeg ved

lidt om jeres land, fortæl mig nu, hvad du ved om mit land.« På den måde kom jeg tæt på den danske sjæl i den virkelige verden og lærte at forstå noget af den.

Vi kom senere til Erdenebulgan og slog lejr på Danske Klippen, et lille sted som lå langt fra Ulaanbaatar. Neden for klippen løber en flod. De lokale havde forberedt mad til de danske gæster. Der var fedthale-fårekød med meget fedt og fårekød. Vi havde taget 60 flasker vodka med, fordi gæstegruppen udover udenrigsministeren og hans følge også bestod af 40 danske forretningsmænd. Der var lavet bål til ære

for gæsterne og lokale kunstnere optrådte med sang og dans. Jeg lagde mærke til, at danskerne spiste lidt bær og brød og lidt kød, men drak ikke vodka. Havde vi taget helt fejl af vore gæster, og skulle vi have medbragt andre ting? Den nat var det fuldmåneskin. Måske gjorde det indtryk på danskerne. Helveg rejste sig på et tidspunkt og sagde, at han var rørt og opstemt, så nu ville han synge en sang. Han bad alle danskere om at synge med.

Petersen stod i midten, og danskerne dannede en halvcirkel omkring ham. Fuldmånen skinnede ned over Danske Klippen. Det virkede på os, som så vi på store kæmper med røde ansigter. 40 mænd sang med kraftige stemmer en 4-5 sange. Efter sangene gik de tilbage, skænkede vodka og skar kød af helt ind til knoglerne. Vi så dem med vodkaflasker og kød i hænderne. Hele natten til kl. 4 blev der sunget og spist, og de 60 flasker vodka blev drukket.

Den tilstedeværende del af selskabets bestyrelse modtager formandens og forsamlingens hyldest. Fra venstre mod højre Gudrun Lefmann, Ann F. Benwell, Rolf Gilberg, Jan Koed, Leif F. Petersen, Anita Garbers og Bulgan Njama.

Foto: Dölma Gilberg

Dagen efter startede programmet tidligt, så vi havde ingen forestilling om at se gæsterne lige med det samme. Men kl. 6 stod de op og gik ned til floden for at bade nøgne. De fortalte, at de ville aldrig glemme denne rejse til Mongoliet. »Vi er vikinger, men vi har glemt det, men her i den pragtfulde natur, mærker vi inderst inde, at vi er vikinger.«

Det jeg vil sige er, at jeg kan kommunikere med danskere, som synes at have lignende kvaliteter som mongoler. Danskere og mongoler er ikke beslægtede fysisk, men sjælemæssigt er vi på bølglængde. Tusind tak for, at I tænker godt om Mongoliet.

Jeg vil ønske det dejlige selskab held og lykke og et langt liv og et lykkeligt liv. Til de enkelte medlemmer ønsker jeg, at alt det negative i jer og omkring jer selv og andre vil blive sendt bort, så verden kommer til at se bedre ud.

Formandens tale

Må jeg trætte forsamlingen med nogle få ord om Dansk Mongolsk Selskabs 10-årige historie. Det var Bulgans idé, at vi skulle skabe et mongolsk selskab i Danmark. Der

var begejstring blandt dem hun spurgte, så 17. juni 1990 blev der holdt et stiftende møde og efterfølgende en stiftende generalforsamling 1. december 1990.

Rimelig hurtigt fik selskabet et medlemstal på mellem 150 til 200 medlemmer. Medlemmerne har været trofaste. Der har altid været god opbakning omkring selskabets arrangementer. Således har en fjerdedel af selskabets 186 medlemmer valgt at være med i aften. Jeg vil gerne sende alle medlemmer en varm tak for den interesse, I viser selskabet og dets aktiviteter. I den sammenhæng vil jeg gerne nævne, at vi indsamlede omkring 100.000 kr. til gadebørnene blandt medlemmerne. Det er rigtig flot. Tak skal I have.

Alle disse aktiviteter, møder og projekter, Dansk Mongolsk Selskab har haft gang i og har gang i, ville ikke være lykkedes i den grad, hvis ikke selskabets bestyrelse havde været så energisk og arbejdsvillig. Jeg vil gerne bruge denne lejlighed til at takke bestyrelsen. Rejs jer op! (klap)!

Selskabets projekter ville ikke være blevet til noget eller være gennemført, hvis ikke vi havde haft

de to ildsjæle Bulgan Njama og Leif Petersen. De to har brugt masser af tid og kræfter på at få vore projekter til at lykkes. De har gjort det meget dygtigt og professionelt. Jeg vil gerne ønske jer tillykke med resultaterne og give en stor tak på selskabet vegne. Uden jer to ville det slet ikke være gået. Tak skal I have. (klap)!

Allerede tidligt blev der dannet en søsterforening, Mongolsk Dansk Selskab, som vi i årenes løb har haft et frugtbart og udbytterigt samarbejde med. Selv om ingen er tilstede i aften, vil jeg også gerne takke Mongolsk Dansk Selskab, fordi vi altid har fået hjælp med et smil fra dem.

Der er en særlig tak til ambassadør Altangerel for at ville komme og fejre aftenen sammen med os. Også en tak til Mongoliet for den positive måde vort arbejde altid omtales med, og for de hædersbevisninger Dansk Mongolsk Selskab har modtaget.

Ambassadørens gave til selskabet var en original tibetansk/mongolsk maske, der anvendes i de rituelle Cham-danse. Formanden iførte sig straks masken.

Foto: Dölma Gilberg

Der skal også til slut være en tak til redaktionen af GER. Nummer 35 – årets sidste nummer – udkom i går lige til jubilæumsfesten. I årenes løb er det blevet til 1.150 sider om nyt og gammelt vedrørende Mongoliet. ■

Tragedien i Uvs

Midt i januar kunne de danske medier berette om en alvorlig helikopterulykke i Mongoliet. Om bord i helikopteren var bl.a. FN-udsendinge, mongolske politikere, embedsmænd og journalister, der skulle vurdere behovet for katastrofehjælp til nomaderne.

Fredag den 12. januar forlod en helikopter af typen MI-8 fra det nationale mongolske luftfartsselskab MIAT Ulaanbaatar med retning mod nordvest. En af de sidste stationer før tilbagerejsen til hovedstaden den 14. skulle have været Malchin sum i Uvs aimag. Da helikopteren lettede fra aimag-hovedstaden i Uvs, var der 23 personer om bord: 4 besætningsmedlemmer 5 FN-medarbejdere, mongolske politikere og embedsmænd, bl.a. parlamentsmedlemmet og præsidenten for Mongoliets olympiske Komité, Sh. Otgonbileg, en tysk praktikant, 2 mongolske tolke, 1 mongolsk og 2 japanske journalister.

Omkring kl. 11.20 forsøgte piloten at lande på en ujævn og stærkt tilsneet plads i nærheden af kvæghyrden Zadans ger. Rotorbladene strejfede sandsynligvis et træ, før maskinen ramte jorden og væltede om på siden. Derved kom rotorbladene i berøring med jorden, gik i stykker og gennemborede tankene. Helikopteren brød i brand, røg og ild spærrede for udsynet. Besætningsmedlemmerne smadrede vinduerne til cockpittet, hvorigennem 3 af dem kunne redde sig ud sammen med 11 passagerer. 8 passagerer og den mongolske tekniker D. Otgon, der havde hjulpet nogle af de overlevende ud i det fri, lykkedes det ikke at forlade den brændende maskine.

Afsked med Sh. Otgonbileg den 19. januar.

Allerede den 14. januar begyndte en regeringskommission sit arbejde med at undersøge årsagen til ulykken. »Dårlige vejrforhold kan ikke have været årsag til tragedien«, udtalte chefen for den meteorologiske tjeneste Z. Batshargal. »Det var letskyet, næsten vindstille og minus 29,5° C.« De tekniske undersøgelser er endnu ikke afsluttede. Ulykkesmaskinen er helt udbrændt, og de fleste spor er blevet til aske.

Også identificeringen af de døde viste sig at være meget vanskelig. Otgonbileg kunne identificeres på grundlag af knapperne i sin del; de andre mongolske dødsofre på grundlag af genstande som snustobaksdåser, kameraer eller knapper.

På en pressekonference afholdt af FN's repræsentant i Mongoliet, S. Menon, og FN's koordinator for humanitær hjælp, C. McAskie, forsikrede de mongolerne om deres fortsatte støtte til videreførelsen af hjælpeprogrammet. Allerede den 17. januar skal en af de 4 medlemmer af FN-gruppen, der er udset til at videreføre de afdøde medlemmers arbejde, være ankommet til Ulaanbaatar. Samtidig meddelte fru Menon, »at FN's egne eksperter vil blive inddraget i undersøgelsen af uheldsforløbet.«

Der stilles spørgsmål ved eks-

pertholdets rejserute og landingssteder. Efter ulykken eksisterer der flere udgaver af uheldsstedets betegnelse. Hvorfor blev netop denne beboelse valgt? Husherren befandt sig med sin dyreflok på en afsidesliggende græsgang. Hvorfor landede helikopteren så nær ved geren? En egnet landingsplads skulle have været gjort klar, men den blev ikke benyttet. En hårdnakket formodning går ud på, at Otgonbileg, der selv var en entusiastisk pilot, havde anvist landingsstedet. Var maskinen overfyldt? Tolken Gal svarede på et spørgsmål om, hvor han havde siddet, med at »... nogle gange på gulvet, andre gange stod jeg op.«

Hvornår regeringskommissionen barsler med sin undersøgelsesrapport kan ingen på nuværende tidspunkt sige noget om.

Dr. Renate Bormann
Deutsche Mongolei Agentur

Denne rapport er offentliggjort på Internet www.mongolei.de, som er hjemmeside for bl.a. *Deutsch-Mongolische Gesellschaft e.V.* Det kan anbefales at aflægge hjemmesiden et besøg, da den er særdeles omfangsrig og veludstyret.

På eventyr i Mongoliet (6)

Kamelkaravane bestående af 400 kameler nær Tuerin syd for Urga, 1921.

Foto: K. P. Albertsen

Vor karavane bestod, da vi forlod Sambes, af 9 kameler, der hver trak en tohjulet kærre, hvoraf de 5 ved hjælp af et primitivt træstativ og noget sejldug var blevet indrettet som lukkede vogne med åbningen vendende bagud. I hver kærre var der lige plads til en mand rullet sammen. Men hvis man strakte sig ud, ville benene stikke udenfor fra knæene og nedefter. Resten af vognene var læssede med hø til kamelerne og forskellige andre ting.

Vor gamle vært og en af hans karle førte karavanen. Tempoet var alt andet end hurtigt, men det var regelmæssigt. Om det gik gennem sne eller over gode faste veje gjorde ingen forskel. Kamelerne holdt den samme fart hele tiden lige tilpas hurtigt, til at man kunne følge med til fods, når man nu og da måtte stå af for at få lidt varme i kroppen.

Fra Urga til Sambes havde vi truffet mange strækninger aldeles fri for sne. Men fra Sambes til Manchuria var landet fuldstændig hvidt. Som regel lå sneen foddyyt. Det var nederdrægtigt koldt. Vejen fulgte floden Kerulens nordlige bred. Henimod midnat nåede vi en lille lamaby, Lamakhit, hvor vi fandt et par halvt underjordiske, russiske hytter.

Beboerne af disse tog meget unødigt imod os, skønt de var gamle bekendte af vor vært. Desuden var alt så frygtelig snavset og uappetitligt, så frem for at slå mig ned dér foretrak jeg at fylde lommerne med brød fra vore egne madposer. Udstøt hermed krøb jeg ned i min sovepose i min private karet, som jeg gik og stod med støvlerne på og pelshuene ned over ørerne. Jeg tilbragte en forholdsvis god nat med det halve af kroppen stikkende udenfor.

Da jeg vågnede med solen den næste morgen, var mine støvler frosne til isklumper om benene på mig, ja selv det yderste at mine tre par sokker var stive. Til gengæld var brødet i lommen rigtigt nok vel optøet og til at spise. Mine rejsefæller havde taget imod madvarer fra husets beboere med den følge, at de blev angrebne af en dysenteri-lignende sygdom, som var meget generende, især for major Dockray's vedkommende.

Det var bleven os lovet, at vi skulle få friske kameler i Lamakhit, men tilsyneladende var der ingen at opdrive dér, udover dem russerne havde. Dem forlangtes der \$ 500 for, for at gå til Manchuria. Tilfældigvis kom Hansen imidlertid til at overheøre en samtale mellem disse

russere og den mongol, som skulle skaffe os kameler. Han hørte, at der ikke skulle skaffes os andre for uredet at tvinge os til at acceptere russernes kameler for deres pris, hvad vi også gjorde, da der endnu ikke var kommen andre den næste dag ved middagstid. Dog var det ikke netop fuldt ud den forlangte pris, vi betalte, da vi endelig nåede Manchuria.

Først den 3. marts 1921 henimod middag kom vi af sted fra Lamakhit, stadig følgende Kerulon-floden. Det blev langt hen på aftenen, inden vi nåede frem til næste boplad, som kun bestod af et par gårde, kaldet Gurbabaien («de tre rige mænd»). Her blev vi vel modtagne af beboerne, som alle var russiske muhamedanere.

Den næste morgen var vi oppe og af sted ved solopgang. Vor karavane var forøget med et par kameler og vogne tilhørende nogle forhenværende russiske officerer, som også skulle til Manchuria.

Noget øst for Gurbabaien drejede vi mere mod nord, bort fra Kerulen-floden. Herfra til Manchuria station så vi ikke en menneskelig bolig. Af levende væsner kun et par gange nogle heste og kvæg langt borte. Ellers kun sne og sne i det

»Den store plads« i Urga (Ulaanbaatar) ca. 1920.

Foto: K. P. Albertsen

uendelige, bakke op og bakke ned. Måske meget smukt at se til, hvis man bare ikke får for meget af det, men forbistret kedeligt, når man ved, at man har et par hundrede kilometer af det foran sig.

Lidt før solnedgang holdt vi middagshvil. Vi slog et medbragt telt op, smeltede lidt sne, fik lavet noget the og optøede nogle af vore medbragte kødvarer og brød. Et par timer senere var vi på vej igen fast besluttet på at fortsætte hele natten. Ved 10-tiden tabte vi imidlertid sporet – vistnok med vilje – og slog os ned for natten i teltet.

Vi var vel på vej med solen igen den næste morgen. Vi holdt hvil ved middagstid og fortsatte igen til midnat.

Næste morgen tidlig fortsatte vi igen. Holdt hvil ved 3-tiden og blev derefter ved hele natten. Holdt en times tid hvil ved solopgang og fortsatte til solnedgang. Da nåede vi Manchuria.

Medens vi kørte om natten, traf vi først et selskab af russere og buriater i en vogn. Noget senere fandt vi en død mand midt på vejen, svømmende i en blodpøl.

Op på dagen traf vi en enlig vandringsmand, der spurgte, om vi ikke havde set hans kammerater. Det blev forklaret ham, hvad vi havde set om natten. Da han hørte om den døde mand, klarede hans ansigt op: »Det har sikkert været mine kammerater med vognen«, sagde han, »de har nok truffet manden på vejen og er vel så bleven uenige om vog-

nen. Og har slået ham ihjel og taget hans vogn.«

Ved middagstid den sidste dag passerede vi grænsen mellem Kina og Mongoliet. Den var markeret med en stor stendynge på toppen af en bakke. Selve Manchuria by og bjergkæden, der danner grænsen mellem Manchuriet og Sibirien, så vi i mange timer, før vi nåede under tag i et meget gæstfrit hus hos nogle bekendte af vor gamle vært fra Sambes.

Nogle timer efter vor ankomst til Manchuria, ankom også G...’s selskab, som vi må have passeret et eller andet sted på vejen, skønt de havde et forspring på nær ved 4 dage. Men han havde ganske vist været døddrukken det meste af turen, medens vi ikke nød stærke varer.

Der var nok døde en del mennesker af lungepesten i Manchuria. Nye tilfælde forekom daglig, men så slemt som udmalet i aviserne var det dog ikke. Derimod var det slemt nok med toggangen. Der gik tog til Harbin morgenen efter vor ankomst, men da vi ikke nåede at få lægeattest, nåede vi ikke det.

Det næste tog gik først 3 dage senere. Hvert tog medtog kun 15 passagerer, så chancerne for at vi skulle komme med det, var endogså kun små, da der var mange, der gik og ventede på at komme med. Vi satte imidlertid alt i bevægelse og fik særlig tilladelse fra byens kinesiske kommandant til at få lægeattest. Den blev så udstedt af den lokale,

russiske læge uden videre undersøgelse.

Den 11. marts 1921 kunne vi møde op på jernbanestationen og løse billet. Vi kunne kun få 1. classes-billet. Der var kun 3. classes-vogne i toget, en bagatel, som vi dog tog mindre i betragtning. Mere nær til hjertet gik det os, at der kom nærmere 100 end 15 passagerer med trods forbudet.

Da vi så nærmere til, viste det sig imidlertid, at vi kun havde fået billetter til station Tsitsihar. På forespørgsel fik vi den besked, at vi skulle have nye billetter dér, hvad vi så slog os til tåls med, skønt det forekom os lidt mærkeligt.

Vi var vel forberedte på en længere rejse og medførte en velforsynet madkurv samt thekedel og kopper. Vi tilbragte en række meget gemtlige timer i toget med at spille kort, spise og drikke. Da mørket faldt på, slog vi soveklapperne op og lagde os til hvile i en skøn forvirring af køn, aldre og nationaliteter.

Chinese Eastern Railway’s materiale er ikke i den samme orden som tidligere. Det gik kun småt fremad, så først henimod middagstid dagen efter, at vi var taget fra Manchuria ved 9-tiden om morgenen, nåede vi Tsitsihar, hvor der udsandt sig et livligt håndgemæng om at få billetter til Harbin.

Stationsforstanderen nægtede imidlertid at udstede billetter uden lægeattest. Den vi havde fra Manchuria var ikke gyldig her. Resultatet blev, at praktisk talt alle passa-

gerne måtte stige ud for karantæne, medens toget kørte videre med nye passagerer.

Da vi forespurgte, hvor vi skulle henvende os for karantæne og for at få lægeattest, fik vi til svar, at det kunne vi selv om, blot skulle vi have lægeattest fra en læge i Harbin. Det lød jo lidt mærkeligt. Vi udbad os selvfølgelig nærmere forklaring, men fik kun nogle arrige bjæf til svar.

Vi fik så fat i den lokale kinesiske kommandant, som imidlertid erklærede sig magtesløs overfor den russiske stationsforstander. Men han lovede dog at skaffe os plads på et godstog, som skulle afgå nogle timer senere. Et løfte som han dog glemte at holde.

Imidlertid var toget kørt. Vi begav os sammen med de øvrige udsmidte passagerer over til en uhyggelig russisk kro, hvor vi nådigst fik overladt ét værelse til vi fem mand med alt vort kluns mod en ublu betaling. Vi var begyndt at nærme os civilisationen.

Humøret var alt andet end godt den dag. Bedre blev det ikke som dagen svandt. Chancerne for at komme af sted svandt med den. At kommandanten ville glemme sit løfte om at skaffe os af sted med godstoget, var vi nogenlunde forberedt på, hvorfor vi satte os i telefonforbindelse med militærguveneren for Tsitsihar-distriktet og anmodede ham om at tage affære.

Det lovede han også at gøre, og det må siges til hans ros, at han gav øjeblikkelig ordre til stationsforstanderen om straks at sende os af sted med ekstratog (sandsynligvis bare for at slippe af med os). Men stationsforstanderen nægtede rigtig nok at sende et ekstratog ud, selv mod betaling. De andre regeringskontorer, som vi henvendte os til, stod lige så magtesløse.

Den næste morgen måtte vi telegrafere til vore respektive konsuler og bede dem tage sagen op med

jernbanens hovedkontor i Harbin. Samtidig anmodede dr. Wu Lien Teh direktøren for antipest-kommissionen i Manchuriet om at udstede lægeattester. Det var lidt mærkeligt, at en doktor i Harbin skulle udstede attest for, at folk i Tsitsihar var raske.

Doktor Wu's svar kom i løbet af en times tid i form af en ordre til de forskellige jernbanekontorer om at lade os passerere straks. Det var imidlertid søndag den dag, og ikke en sjæl traf vi på stationen hele dagen.

Først om mandagen, en times tid før toget skulle gå, fik vi fat i vor »ven« stationsforstanderen og forelagde ham dr. Wu's telegram, som han uden videre nægtede at tage hensyn til. Han kendte ikke dr. Wu, sagde han, og ville under ingen omstændigheder lade os passere, før vi kunne fremvise lægeattest fra en

var han ikke så lidt mere medgørlig. Selvfølgelig var han meget ked af al den ulejlighed, han havde forvoldt os i følge sine instruktioner. Personlig ville han gerne hjælpe os. Desværre kendte han ikke dr. Wu, men måtte have lægeattest fra en mand hen kendte. Hvis vi for eksempel kunne få en attest fra det lokale hospital, så ville han passere os, skønt han rigtignok ifølge sine instruktioner skulle have attest fra en Harbin-læge.

Vi gjorde ham opmærksom på, at det sikkert ikke kunne nås at gå til hospitalet, da der kun var en halvsnes minutter til toget skulle gå. Det ville tage lægen meget lang tid, om han skulle undersøge os alle grundigt. Nej, det behøvede vi ikke være bange for. Han ville telefonere til lægen og bede ham blot udstede attesterne. Det hele var jo dog kun en formssag. Han skulle nok sørge for,

Et ensomt tempel ca. 45 km syd for Urga i 1920.

Foto: K. P. Albertsen

»russisk« læge i Harbin. Der blev udvekslet en del hårde ord på begge sider, blandt andet bemærkede stationsforstanderen: »Jeg skal vise I udlændinge, at det dog endnu er vi russere, der regerer her.«

Men allerbedst som Steffen var midt i en kraftig udladning, kom et bud ind og kaldte stationsforstanderen ind i telegrafsalen. Harbin ville tale med ham.

Da han noget senere kom tilbage,

at toget ventede på os, om vi kom for sent.

Dette lød jo meget fristende, men vi fandt os dog foranlediget til at bemærke, at om vi nu begav os over på hospitalet, ville det være meget usandsynligt, om vi fik plads i toget, da den flok, der ventede på at komme med, var stor. I så tilfælde ville han koble en ekstra vogn på til os, sagde han.

Dét afvæbnede os. Steffen og jeg

fik fat i en vogn og kørte over til hospitalet, hvor lægeattesterne lå parate og blev overgivet os uden undersøgelse af nogen art. Vi nåede lige at komme tilbage til stationen, da toget fra Manchuria rullede ind. Det var overfyldt.

Skønt en del passagerer, ligesom os, blev smidt ud for »karantæne« – mærkelig nok kun folk, som kunne se ud til at kunne betale – fandt vi dog ikke noget i retning af pladser, som rigtigt passede os. Stationsforstanderen måtte rykke ud med den lovede ekstra vogn, som også ganske rigtigt blev koblet ind. Da den imidlertid var uden varme og med ituslåede vinduer, nægtede vi at benytte den.

Resultatet blev, at en stor 2. klasses privat vogn måtte åbnes for os på trods af beboernes protester. Før vi kom af sted, havde vi endnu et lille slag med stationsforstanderen, fordi man havde nægtet at sælge os andet end 1. klasses-billetter, medens de kun havde givet os 2. klasses-akkommodation. Vi fik billetterne ombyttede og penge tilbage. Grunden til al denne elskværdighed viste sig at være den, at konsulerne i Harbin havde talt alvorligt med jernbanens hovedkontor.

Da vi endelig var faldet lidt til ro i vor vogn og fik lejlighed til at se os om, fandt vi indkoblede i toget et par lukkede kreaturvogne. Ved nærmere eftersyn viste de sig at være proppede med kinesiske flygtninge fra Urga. De var sluppet ud over Kiachta, blandt andre nogle af telegrafisterne.

Hvem der var mest forbavset over gensynet, skal jeg ikke kunne sige. Vi havde troet, at de fleste af disse mennesker var blevet dræbt i Urga eller døde på vejen til Kiachta. De havde til gengæld forlængst opgivet os som dræbte i Urga. De vidste jo, at vi ikke havde forladt byen med den kinesiske hær. Rygterne sagde, at alle tilbageblevne i Urga var bleven huggede ned. Vi udveks-

På vej til Manchuria. Fra venstre ses Albertsen, Bator Natchi, Dockray og Hansen, feb. 1921.

lede nyheder om fælles bekendte, og så kørte toget.

Der var vist gået et stykke af det ene hjul på vor vogn, så behagelig var den just ikke at køre med, men det gik dog i det mindste fremad. Det sædvanlige overfald på toget slap vi heldigvis fri for, men ikke desto mindre nåede vi først Harbin ved 3-tiden om natten. Her var vi meget nær ved at blive arresterede, fordi vi kom fra Urga og medførte penge. Efter nogen snakken blev det imidlertid opklaret, at det beroede på en fejltagelse. Det var et andet selskab med stjålne penge, der var bud efter. Det var vor sidste oplevelse på den tur, idet turen fra Harbin til Peking gik programmessigt på 3 dage.

Det tog os lige en måned at nå fra Urga til Peking. (Da jeg kom fra Urga sidst, tog turen mig 3½ dag til Kalgan).

Det var på høje tid, vi kom ud af Urga. Da Ungern først havde sikret sig byen og slået alle jøder og bolshevikker ihjel, tog han fat på, hvad der faldt først for, for noget skulle der slås ihjel hver dag. Nu er så at sige alle Urgas gamle russiske borgere forsvundne.

En ung dansk købmand, som

havde vovet sig til Urga, efter at byen var taget af Ungern, for at se til sin forretning, var også blandt dem der forsvandt.

Til sidst mødte Ungern selv sin skæbne, idet han blev taget til fange under et indhug i Sibirien nær Kiachta. Derfra blev han ført til Omsk, hvor han, om rygterne taler sandt, nu er bleven henrettet, medens hans hær splittedes som avner for vinden. Mongoliet gav sig ind under Moskvas beskyttelse.

Vort lille selskab er nu også splittet. G... fik henstilling fra sin legation om at forsvinde fra Kina. Sidst hørtes der fra ham som steward på en damper fra Italien.

Hansen sidder igen i Urga og prøver på at få forretningen til at gå. Major Dockray er i kinesisk Turkestan, hvor han bygger et par trådløse stationer. Gold er lige returneret fra New York. Steffen har fået en større mejerivirksomhed at oparbejde i det sydlige Mongoli og hans danske kæreste er på vej ud til ham.

Jeg selv sidder her i Peking og venter på, der skal ske noget, så jeg igen kan komme ud. ■

Peking, februar 1922
Kristen Peter Albertsen

Den fjerde Dalai Lama var Mongol

Buddhismen skal være kommet til Tibet omkring år 650 efter vor tidsregning. Den havde dog kun ringe fremgang i de første mere end hundrede år. Det skyldes den fjendtlige indstilling hos dyrkerne af den lokale Bön-religion. I 787 blev det første buddhistiske kloster grundlagt i Samye, og kort efter blev de første tibetanske munke ordineret. Derefter fulgte en meget aktiv periode, hvor en tibetansk buddhisme for første gang tog form. Der blev bygget mange templer. Hoffet indkaldte fremtrædende indiske lærde. Der blev skabt en hellig skrift. Mange tekster blev oversat til tibetansk, der hurtigt udviklede et stærkt formaliseret ordforråd i overensstemmelse med religionens love.

Forskellige former for buddhisme vandt indpas. En retning, som forsøgte at mægle mellem stridende trosretninger, og som byggede på en sammensmeltning af dele fra de buddhistiske retninger Mahâyâna og Tantrisme, blev meget udbredt mod syd. Mod øst var der nogen indflydelse af og konflikt med kinesisk Chan-buddhisme, der prædikede læren om »Pludselig Oplysning«. En berømt diskussion mellem repræsentanter for indisk buddhisme og Chan-buddhisme blev arrangeret af hoffet i Lhasa i år 793-794. Her blev den kinesiske part den tabende, hvorefter dens lære blev erklæret for kættersk.

En meget vigtig retning var »De Gamles Skole«, der var oprettet af den store tantriske mester Padmasambhava. På grund af sine ritualer kun for de indviede og sin magiske

praktik blev den meget populær, især i det vestlige Tibet. I tidens løb optog den mange elementer fra Bön-religionen, også dennes guder, som blev sat ind i dens egen buddhistisk-tantriske gedefamilie. Alligevel indtog hoffets Bön-tilhængere stadig en fjendtlig holdning, og en kraftig Bön-reaktion i år 850 førte til en undertrykkelse af buddhismen. Denne undertrykkelse varede i mere end hundrede år.

Omkring år 1000, Da Kong Knud den Store herskede over Danmark og England, opstod en buddhistisk renæssance, der blev kendetegnet ved dannelsen af adskillige tibetanske sekter. De mest betydningsfulde sekter stammer alle fra 1000-tallet, da buddhismen for alvor fik fodfæste i Tibet.

I 1042 kom den store lærde Atisha fra Nalanda til det centrale Tibet, hvor han indførte en Påla-form, en sammensmeltning af flere forskellige buddhistiske synspunkter. Denne skole, Kadampa-sekten, prædikede en universel lære, der arbejdede med en trinvis opdeling af undervisningen med en »forædlet« tantrisme som det højeste uddannelsesstrin. Dette system blev senere grundlaget for den lære, Tsongkhapa og hans skole prædikede, og har i denne form eksisteret lige siden.

Mere populær og udpræget tibetansk end den skolede Kadampa-sekt var Kagyupa-skolen, som blev grundlagt af den tantriske mester Marpa (1012-1097). Hans lære var

et yogasystem med fysisk og åndelig opøvelse i 4 stadier. Til forskel fra Atisha tillagde Marpa ikke skriftstudier nogen særlig værdi. Det samme gjaldt overholdelsen af klosterreglerne (inklusive cølibatforbudet). Endnu mere berømt end Marpa blev hans discipel Milarepa (1040-1123), Tibets kæreste digter og helgen. Kagyupa betyder »hviskende kommunikation«.

Kagyupa-sekten blev en af de to hovedretninger inden for tibetansk tantrisme. Den anden var Nyingma, som betyder »De Gamles Skole«. Den blev også kendt som »De Røde Hattes Sekt«. Denne blanding af tantrisme og bön, gennemsyret af »sort magi« og trolddomskunst, udarbejdede nogle interessante læresætninger (som for eksempel teorierne om de dødes oplevelser og syner i bardo, den periode på 49 dage, der ligger mellem død og genfødsel). Den byggede hovedsageligt sin lære på en stadigt voksende samling af hemmelige skrifter, som antoges at være gravet ned af Padmasambhava og fundet af eftertiden.

Efter monarkiets sammenbrud havde Tibet ingen central ledelse. Vældige klostre havde hære af krigermunke, og al verdslig magt gled over i hænderne på »øverste-lamaerne«.

Den første sekt, der på denne måde kom til magten, var Sakya-sekten, som var kendt for sin lærdom og sin organisation. Sakya, opkaldt efter et stednavn, blev grundlagt af Kakya Kungah Nyingpo. Dens succes skyldtes imidlertid for en stor del udenlandsk (især mongolsk) indblanding og beskyttelse.

*Den 3. Dalai Lama,
Sonam Gyatso, udnævnt
af mongolfyrsten
Altan Kahn.*

Da mongolerne i 1200-tallet trængte ind i Tibet og forenede riget igen, blev Sakya-overhovedet indkaldt til hoffet af Storkhanen, og kort tid efter blev den lærde abbed Phakpa af Kublai Khan udnævnt til Tibets første regerende lama. Sakyas herredømme varede til 1336, men dens ledere var fortsat højt ansete. De var berettigede til en af de højeste poster i den lamaistiske regering.

I slutningen af 1300-tallet blev den tibetanske buddhisme reformeret af Tsongkhapa (1357-1419). Han grundlagde Gelukpa-sekten på basis af Atîshas forædlede tantrisme. Gelukpa-sekten, som også kaldes »De Gule Hattes Sekt«. Gelukpa betyder »den dydige«. Denne sekt blev senere den dominerende sekt, åndelig som politisk. Gelukpa holdt sig konstant ved magten indtil 1950, hvor Kina invaderede Tibet, trods gentagen politisk indblanding fra kinesisk side siden 1700-tallet. Fra 1600-tallet har sektens ledere styret fra Potala i Lhasa med den mongolske titel Dalai Lama.

Da Dalai Lama bliver anset for at være bodhisattvaen Avalokitesvaras manifestation, er han den højeste repræsentant for de »legemliggjorte lamaer«, en institution som spiller en vigtig rolle i den senere lamaisme. Den næsthøjeste åndelige autoritet er Panchen Lama i Shigatse.

Buddhismen til Mongoliet

Selv om buddhismen sivede ind i Mongoliet på et tidligt tidspunkt var dens betydning begrænset, og til trods for at nogle tusinde mongoler blev buddhister, blev mongolernes land som helhed det ikke i den grad som Tibet, hvor man byggede klostre i hver eneste krog af landet.

Skikken med at mindst en dreng fra hver familie blev munk var udbredt i hele Tibet, men blev ikke på det tidspunkt kopieret af mongolerne. De mongolske fyrster var aktivt involveret i at underlægge sig deres

svagere naboer. Deres indblanding i Tibet øgedes, da de opdagede, at der ikke kom synlig modstand fra tibetanerne. Fra 1100-tallet og til slutningen af 1600-tallet var det de mongolske fyrster, som bestemte hvem der blev konge i Tibet.

Mongolerne begyndte med at støtte den magtfulde sekt Sakya ved at Chinggis Khans barnebarn, Kublai Khan gjorde storlamaen i Sakya-klosteret til sin viceguvernør i det centrale Tibet. I 1253 blev Lado Gyaltsen, som var nevø af den omtalte Sakya Lama, installeret som leder ved hjælp fra Kublai Khan. Sakya-sekten havde magten indtil 1358, da stammehøvdingen Phagmo Darupa for Sangpo Dalen erobrede kontrol over en stor del af Tibet. Denne familie blev dog senere overvundet af en anden stammehøvding Rimpang fra Tsang i Sydtibet. Han fik aktivt hjælp fra Karmapa-sekten. Nogle få år senere tog en magtfuld minister kontrol over hele Tibet. Hans efterkommere blev kendt som Kongerne af Tsang.

De styrede landet fra Shigatse frem til 1642.

De 3 århundreder frem til 1642 betragtes som den mest trøstesløse i Tibets historie, fordi der næppe var nogen fast kontrol over landet, og hvem som helst som kunne rejse en flok mænd kunne tilkæmpe sig magten som høvding. Tibet var dengang delt i mange små stater. Til gengæld var der på den religiøse front mere stabile forhold. Det var i den periode, at de store Gelukpa-klostre blev grundlagt: Drepung, Ganden, Sera og Tashilumpur.

Den mægtige Tumet-mongolfyrste Altan Khan (1506-1583) [Altan betyder guld], barnebarn af Dayan Khan (?-1530?) og efterkommer af Chinggis Khan, tvang den kinesiske Ming-kejser til at betale for at få fred med mongolerne langs Den kinesiske Mur. For det guld han fik, grundlagde han i 1537 en by, »Den blå By«, (Khukhu Khoto, Köke Qotas, Köke Khota, Kueisui, Kwei Hwa Cheng, Hohhot), nutidens hovedstad i Indre Mongoli. Byens navn hentyder til de blå teglsten, han lod lægge på offentlige bygninger, paladser og templer.

Altan Khan startede to vigtige begivenheder for mongolerne: Genoptagelsen af handlen med Kina og genindførelsen af buddhismen. Altan Khan tvang den modstræbende kinesiske Ming-kejser Chia-ching til at åbne for grænsehandlen, så mongoler kunne afsætte deres heste, kvæg og får i bytte for te, korn, sølv, jernsager og klæde.

I 1577 ønskede Altan Khan på opfordring af sin nevø, Ordos, fyrsten Sechen Kungtaiji at få besøg af en tibetansk lamapræst. Fra Lhasa sendte man munken Sonam Gyatso (1543-1588). Han var leder af Drepung-klosteret lige udenfor Lhasa. Det kloster tilhørte Gelukpa-sekten. Ved en stor højtidelighed i 1578 gik fyrst Altan Khan over til den tibetanske form for buddhisme, ofte omtalt som lamaisme. Således blev

Gelukpa-sekten indført blandt mongolerne. Sonam Gyatso fik til gengæld titlen »Dalai Lama« af Altan Khan. Dalai Lama betyder »ocean af viden«.

Til trods for at Sonam Gyatso fik titlen Dalai Lama, blev han senere efter at være vendt tilbage til Tibet, betragtet som den 3. Dalai Lama. Dalai Lama er en reinkarnation af Gelugpa-sektens grundlægger Tsongkhapa.

Altan Khan lod bygge klostre og templer, og buddhismen bredte sig nordpå fra hans by til mongolerne i græslandet. Han lod de hellige bøger oversætte fra tibetansk til mongolsk. Buddhismen havde været kendt tidligere, men dengang slog den ikke igennem.

Selv ligger Altan Khan begravet i Ydre Mongoliet ved klosteret Erdenzu (Erdeni Juu), som blev bygget i 1586 på initiativ af Khalkha-mongolfyrsten Abadai Khan. Man brugte rask væk af resterne af Chinggis Khans gamle mongolske hovedstad, Karakorum, som lå lige i nærheden. Karakorum forsvandt fra jordens overflade. Erdenzu er nu gjort til et museum. Det besøges af mange mennesker hvert år. For nylig er der fremkommet planer for udgravning af Karakorum.

Sonam Gyatso (3. Dalai Lama) blev kun 5 år i Tibet og rejste så igen til Mongoliet, inviteret af Altan Khans efterfølger. Sonam Gyatso var nu gammel, og hans helbred tilod ham ikke flere rejser. Han døde i Mongoliet. Før sin død fortalte han, at han ville lade sig genføde i Mongoliet, endda i en mongolsk familie.

Titusinder af mongoler blev lamaister på grund af, at Altan Khan valgte den tibetanske buddhisme. Mange rejste på pilgrimsfærd til Drepung-klosteret, som dengang var det mægtigste i Tibet.

Altan Khans barnebarn var Yonten Gyatso (1589-1616). Han blev udpeget til at være den 4. Dalai Lama. Han var en lærd person og

formåede at sprede den tibetanske buddhisme til store dele af mongolernes land. Desværre blev han kun 27 år.

Med den 4. Dalai Lama som mongol fra omkring 1590 bragte det Tibet og Mongoliet tættere sammen. Det bevirkede, at den tibetanske buddhisme blev udbredt blandt mongolerne i et hidtil ukendt omfang. Den bredte sig videre til burier i Sibirien og kalmykker i Rusland. Urga blev det vigtige centrum for den nordlige lamaisme. Alle den tibetanske buddhismes skrifter blev oversat til mongolsk, og der blev bygget en mængde klostre.

Det betød dog også, at man anerkendte mongolske fyrsters indblanding i interne tibetanske forhold. Politisk var situationen stadig ustabil. Selv om Dalai Lamas autoritet var anerkendt inden for religiøse forhold, var den verdslige administration stadig ikke fastlagt. Faktisk fortsatte Tsang-kongerne med at undertrykke Gelukpa-sektens tilhængere. Igen måtte en mongolsk fyrste træde til og gribe ind. Det var Gushri Khan af Altan Khans slægt. Han overvandt alle Tibets høvdinge en for en.

I 1642 blev den religiøse og verdslige ledelse af Tibet for første gang lagt i hænderne på H. H. Dalai Lama, da Gushri Khan gjorde den 5. Dalai Lama (Ngawang Lobzang Gyatso 1617-1682) til den øverste regent over Tibet. Gushri Khan kom med en stærk hær og overvandt alle høvdinge i det østlige Tibet og dræbte Karmapa-sektens overhoved. Det var først under den kloge og magtfulde 5. Dalai Lama at Tibet blev ét rige og genvandt den uafhængighed af andre magter, som Tibet havde haft flere århundreder tidligere. ■

Inder L. Malik

Dundgov' Aimag

Dundgov' Aimag betyder Central Gobi og ligger midt i Mongoliet med Töv Aimag mod nord, Dornogov' Aimag (Øst Gobi) mod øst, Omnogov' Aimag (Syd Gobi) mod syd og Övörhangai (Syd Hangai) mod vest.

Provinsen er med sine 78.000 km² knap dobbelt så stor som Danmark. Det meste af området er dækket af grønne græssletter i nord og knap så grønne i syd. Hist og her er landskabet bakket og har nogen vegetation, ofte med lunde af popler eller pil. Den bedst kendte bjergkam, Delgerhangai med højder op til 1.913 meter over havet, ligger mod sydvest. Byen ligger 260 km syd for Ulaanbaatar.

Befolkningen er på ca. 50.000

personer, svarende til 1% af Danmarks befolkning. Den er i visse år, når det går godt for nomaderne, mindre end antal husdyr i provinsen.

Mandalgov'

Provinsens hovedstad, Mandalgov', ligger midt i området. Den blev grundlagt i 1942, hvor den bestod af 40 ger. Den er således en af de nyeste provinshovedstæder, nu med en befolkning på 17.000 indbyggere.

Byens lille museum fortæller lokalhistorie, delt i en naturhistorisk enhed og en kulturel enhed. I den sidste er der blandt andet en Buddha-broncefigur, som Zanabazar la-

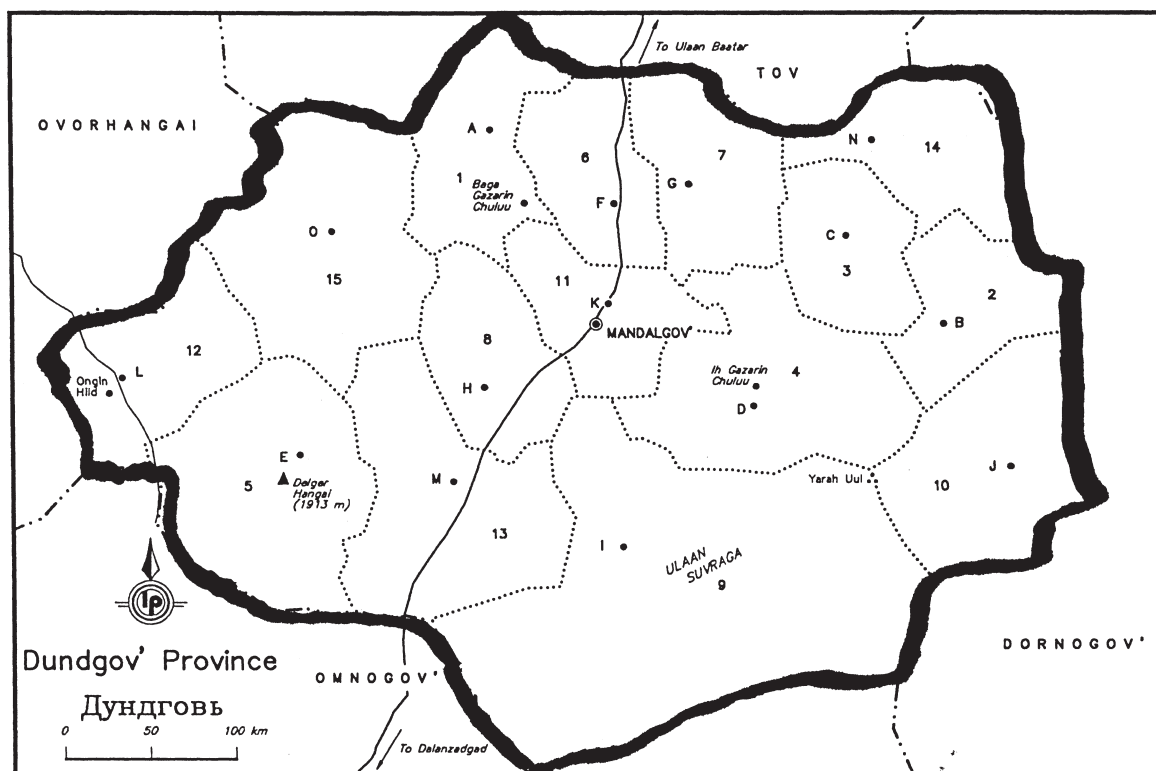
vede en gang i 1600-tallet. Der kan også ses nogle tangkhaer.

Dashgimpeliin Hiid

I 1936 lå der 53 buddhistiske klostre og templer i Dondgov' Aimag. Året efter havde det stalinistiske styre i Mongoliet ødelagt dem alle. I 1991 blev det første tempel, Dashgimpeliin Hiid, åbnet for de troende og offentligheden i den nordlige del af Mandalgov'. Templet er meget lille. Det består kun af en stor ger, men der er stor aktivitet i geren.

Mandalin Har Ovoo

Nordvest for byen ligger en lille pavillon på en bakketop, hvorfra der

AIMAG: DUNDGOV' ДУНДГОВЬ
AIMAG CAPITAL: Mandalgov' МАНДАЛГОВЬ

SUMS

1	Adaatsag	АДААЦАГ
2	Bayanjargalan	БАЯНЖАРГАЛАН
3	Gov' Ugtaal	ГОВЬ-УГТААЛ
4	Gurvansaihan	ГУРВАНСАЙХАН
5	Delgerhangai	ДЭЛГЭРХАНГАЙ
6	Delgertsogt	ДЭЛГЭРЦОГТ
7	Deren	ДЭРЭН
8	Luus	ЛУУС
9	Olziit	ӨЛЗИЙТ
10	Ondorshil	ӨНДӨРШИЛ
11	Saintsagaan	САЙНЦАГААН
12	Saihan Ovoo	САЙХАН-ОВОО
13	Huld	ХУЛД
14	Tsagaandelger	ЦАГААНДЭЛГЭР
15	Erdenedalai	ЭРДЭНЭДАЛАЙ

SUM CAPITALS

A	Tavin	ТАВИН
B	Argatai	АРГАТАЙ
C	Hajuu Us	ХАЖУУ-УС
D	Suugaant	СУУГААНТ
E	Hashaat	ХАШААТ
F	Amardalai	АМАРДАЛАЙ
G	Tsant	ЦАНТ
H	Tsagaan Ovoo	ЦАГААН-ОВОО
I	Rashaant	РАШААНТ
J	Bohot	БӨХӨТ
K	Mandal	МАНДАЛ
L	Ongi	ОНГИ
M	Ulaanjirem	УЛААНЖИРЭМ
N	Haraat	ХАРААТ
O	Sangiin	САНГИЙН ДАЛАЙ

er en smuk udsigt over byen. På toppen af Mandalin Har Ovoo er der et mindesmærke for »Det evige venskab mellem Den Mongolske Folkerepublik og Sovjetunionen«.

Erhverv og økonomi

Provinsen er en af de fattigste i Mongoliet. Hovederhvervet er husdyrhold, hvor især kamel-, gede- og fåreavl er fremtrædende. Provinsen har det tredjestørste antal kameler.

Mærkværdige landskaber

I provinsens sydligste del ligger Ulaan Suvraga, som er et særligt øde og goldt område. Man kunne kalde det et slags månelandskab eller den farvelagte ørken. Mens denne del for millioner af år siden lå under havets overflade, blev landet eroderet. Man kan finde mange havfossiler og muslingeskaller. I dette område findes også oldgamle klippemalerier.

Omkring 70 km øst for Mandalgov' findes et underligt område, Ih Gazarin Chuluu, med spidse klippestykker stikkende op af jorden.

Nord for hovedstaden ligger Baga Gazarin Chuluu, med sære fladtoppede klippeformationer. Den højeste top rager op til 1.768 meter over havet.

Længst mod vest i provinsen lig-

ger et lille bjergområde, Ongin Hiid, hvor det fortælles, at der skal findes tempelruiner.

I den østlige del på grænsen mellem Olziit sum og Ondorshil sum ligger et arkæologisk fundsted, hvor man fandt et 300.000 år gammelt menneskeskelet. Det befinder sig nu på det naturhistoriske museum i Ulaanbaatar. ■

Sangerup

Aimag

Arhangai Aimag - Ger(33):16-17
Bayan-Hongor Aimag - Ger(38)
Bayan Ölgii Aimag -
Ger(25):24-25; Ger(31):4-11
Bulgan Aimag - Ger(34):29-31
Choibalsan - Ger(40)
Darkhan-Uul - Ger(29):28
Dornod Aimag - Ger(9):28-29
Dornogov' Aimag - Ger(12):14-15
Dund Gov' Aimag - Ger(36):18
Erdenet Aimag - Ger(34):31
Gov'altai Aimag - Ger(20):13
Hentii Aimag - Ger(32):24-25
Hovd Aimag - Ger(7):30
Hövsgöl Aimag - Ger(7):29-30
Ömnögov' Aimag - Ger(39)
Övörhangai Aimag - Ger(37)
Selenge Aimag - Ger(35)
Sühbaatar Aimag - Ger(17):18-19
Töv Aimag - Ger(4):1-5
Ulaanbaatar - Ger(4):1-5
Uvs Aimag - Ger(6):15
Zavhan Aimag - Ger(29):15

Aktuelt

Zud

Ifølge de seneste uofficielle rapporter er antallet af døde husdyr medio februar oppe på 605.300 fordelt på 192 sum i 20 aimag.

Døde dyr begravet under sneen.

Tyrkiske monumenter

Det tyrkiske Selskab for Internationale Relationer har påbegyndt et projekt med at restaurere og beskytte tyrkiske kulturminde i Orkhon-dalen. Projektet afsluttes i 2005.

Shamaner

Et møde mellem shamaner fra Burtjien, Mongoliet og Tuva har ført til dannelsen af Unionen af asiatiske Shamaner. Et fællesmøde vil blive afholdt i Ulaanbaatar til sommer.

Mongoliets historie

Arbejdet med et fembindsværk om Mongoliets historie, der omhandler de forgangne 700.000 år, er netop blevet afsluttet. Det vil blive udgivet i maj måned. En række kendte, akademiske navne har bidraget. Historieinstituttet dækker udgifterne til trykningen.

Aktuel valutakurs

1 dansk krone DKK =
136,4 mongolske tugrik MNT.
1 mongolsk tugrik MNT =
0,0073 dansk krone DKK.

SOS-Børnebyerne

En »børnelandssby« vil blive etableret i Mongoliet, finansieret af den internationale organisation SOS-Børnebyerne.

Arkæologi

En amerikansk-russisk-mongolsk ekspedition, der opererer under navnet Mongoliets Stenalder, har i en Tsagaan-hule i Bayankhongor aimag afdækket beviser for, at der har levet mennesker på dette sted for 800.000 år siden. Før denne ekspedition mente man, at der kun havde eksisteret mennesker i Mongoliet i de sidste 500.000 år.

Chinatown

Et kinesisk Geser-kloster er blevet genopbygget i Amgalan, der regnes for at være Ulaanbaatars *Chinatown*. Klostret blev ødelagt i 1937 efter ordre fra det mongolske indenrigsministerium. Byggeriet blev finansieret af en kinesisk restauratør, Zen Tan Yan.

Folketælling

Ifølge en folketælling foretaget af Statens Folketællingskommission er Mongoliets samlede befolkningstal nu oppe på 2.373.500. Det er en stigning på 16.5% i forhold til den sidste folketælling, der blev gennemført i 1989. Det vil sige, at der er 337.200 flere mongoler end for 10 år siden.

Loven siger, at Det nationale Statistiske Kontor skal gennemføre en folketælling hvert 10. år. Dette års folketælling blev gennemført i henhold til FN's anbefalinger og er den første, der er foretaget i »overgangsperioden«.

De ekstreme vejrforhold (zud) i år 2000 voldte vanskeligheder for indsamlingen af data: »Der blev taget særlige forholdsregler, da man skulle tælle zud-ramte hyrder i Bayankhongor, Zavkhan og Dundgobi aimag – og også da man skulle tælle de hjemløse og gadebørnene«, sagde Ch. Davaasuren, formand for Det nationale Statistiske Kontor.

Optællingen viser, at der næsten er total balance mellem kønnene – 50,4% af befolkningen er af hunkøn. Spurgte om deres beskæftigelse svarede 51% af de udspurgte over 15 år, at de var i arbejde, 32% sagde, at de var arbejdsløse, og 11% sagde, at de var arbejdssøgende.

Der blev optalt i alt 504.000 husstande, hvoraf 5% havde 1-4 familiemedlemmer, 30% 5-6 medlemmer og 12% mere end 7 medlemmer. Nomadetilværelsen er for nedadgående i forhold til bylivet: 49% af de interviewede familier bor nu i lejligheder.

D. Ariunbold

The Mongol Messenger
dec.-feb. 2000-2001

Tsagaan Sar

Den 24. februar 2001 var den første dag i jernslangens år. Det mongolske nytår fejredes i dagene 22.-27. februar.

GRUPPEREJSE TIL KYZYL OG UVS NUUR

Dette blot for kort at meddele selskabets medlemmer, at jeg planlægger en grupperejse 6-12 personer til Tuva i slutningen af juli. Rejsen gennemføres i samarbejde med Det russiske Center for Økologisk og Videnskabelig Turisme (CEST), og rejsen skulle ikke blive specielt dyr.

Tuva (tidligere Nord Mongoliet, og Tannu Tuva) var selvstændig stat fra 1921 til 1945. Indbyggerne er tuvinere (uriankhai), ikke mongoler, og er beskrevet af bl.a. englænderen Douglas Carruthers: *Unknown Mongolia*, 1913 og af Jasper Becker i: *The Lost Country*.

Tuva grænser til Uvs Søen i Mongoliets Uvs Aimag, og turen vil byde på kultur, skovøkologi, fugleliv og et besøg ved Uvs Søen. Det bør nævnes at Kyzyl, hovedstaden i Tuva, er »Verdens Centrum« – det sted i verden der ligger længst fra havet.

Jeg vil snarest have alle oplysninger, men syntes jeg lige ville nævne rejsen i dette nummer af GER.

Nils Finn Munch-Petersen, Gråmyrvej 9, 3760 Gudhjem
tel: 56 48 57 40, fax: 56 48 57 50, e-mail: nilsfinn@get2net.dk

Slangens år

24. januar 2001 – 11. februar 2002

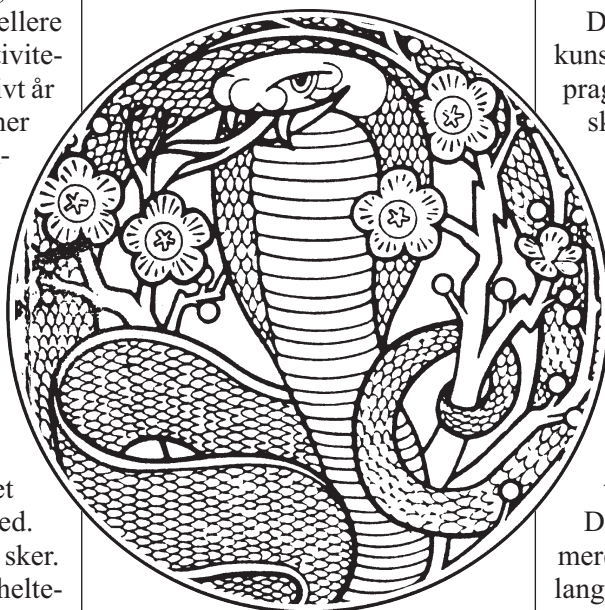
Et år hvor man bør tænke over tingene, planlægge og søge efter svar. Et godt år for politik, snu handler og statskup. Folk vil hellere skændes om eller beskrive aktiviteter end at udføre dem. Et positivt år for handel og industri. Problemer kan løses, men ikke uden gensidig mistro i begyndelsen. Slangen ønsker at få en løsning på problemerne på den ene eller den anden måde. Kan det ikke lade sig gøre på en fredelig måde, er den parat til at erklære krig.

Selv om der i slangens år vil ske store skridt mod verdensfred og forsoning, vil det kun ske med stor forsigtighed. Klogskab vil styre, hvad der sker. Der er ikke behov for at vise heltemod. Ingen vil blive tvunget til at arbejde dag og nat. Året vil blive et godt år for den, der er ærgerrig.

Slangeåret vil udvikle sig, hvis det får lov at følge sit eget tempo, økonomisk og med velberådet hu. Den følger sine følelser og bruger sine sanser. Under overfladen bliver der tænkt dybe tanker. Intuition er grundlaget for de store ændringer, der sker. Ofte vil det være ændringer, som varer ved resten af tiden.

Mange ulykker, som er startet i dragens år, kommer ofte til fuld udfoldelse i slangens mere rolige år. Året vil blive et aktivt år for forelækselser, frieri og skandaler af alle slags. Det vil blive et godt år for kunsten. Moden vil blive mere elegant. Musik og teater vil blomstre. Folk vil stræbe mod et mere raffineret liv. Bemærkelsesværdige resultater vil komme fra videnskaben.

Slangens klogskab vil mærkes

tydeligt i vore liv, især de tilfælde hvor det kræves, at man tager beslutninger. Selv om alt tilsyneladende på overfladen ser roligt ud, er slangens år altid uforudsigeligt. Slangens kølige og beherskede overflade dækker over mystiske ting i dens natur. Læg mærke til at når slangen først ruller sig ud til hug, sker det med lynets fart, og intet kan stoppe den. På lignende måde sker pludselige og ødelæggende ændringer i slangens år. Træd forsigtigt og vær mere omhyggelig i dette år. Spild og spekulation er tabu. Resultaterne vil være overvældende, og slangen lægger ikke fingre imellem.

Et positivt træk ved Slangeåret vil være den vægt, der bliver lagt på indlæring og selvudvikling. Derfor

vil mange få sig nye færdigheder eller fordybe sig i emner, de føler kan have personlig værdi.

Der vil være bud efter alle slags kunstnere. Slangeåret vil være et pragtfuld år for smukke mennesker. Det bliver et givtigt år for arkæologer og folk, der leder efter guld og olie og andre ressourcer i jorden. Priser vil stige højt gennem loftet eller falde ned i kælderens. Desværre er der ingen måde at vide, hvilken vej det vil gå.

Uanset hvad der sker, vil slangen give os troen på os selv og provokere os til at gøre ting, og gøre dem med magt. Det er ikke et år for bænkevarmere. Modstå at planlægge alt for langt ind i fremtiden, tænkt lidt over sagen, før du går i aktion, før du forventer det, vil kærlighed og penge falde ned i din kurv.

Alt i alt vil det blive et begivenhedsrigt år. Det bliver et vigtigt år for den enkelte, og mange mennesker vil beslutte sig for at påtage sig et større ansvar for deres eget velbefindende og vil søge mod større tilfredshed med deres liv.

Personlig skæbne

Rotten

Et blandet år. Rotten må være forsigtig med sine investeringer og vigtige afgørelser. Den risikerer at blive ramt af sygdom eller miste penge, hvis den ikke passer på. Det er derfor meget vigtigt, at den arbejder med at forebygge. Heldigvis vil

lykken atter smile til Rotten i sidste del af året, hvor eventuelle tab opvejes med større held.

Oksen

Gode tider er omsider i sigte for Oksen. Den vil finde det let at tjene penge. I dette år er tingene inden for rækkevidde. På den mørke side kan oksen opleve en misforståelse med en nær ven eller partner. Måske har vedkommende misbrugt Oksens tillid. Problemerne kan dog løses ved, at den åbner sig for diskussion med vedkommende.

Tigren

Et mådeligt år. Ingen større tab eller fortjenester er i vente, og livet vil blive behageligt, forudsat den er forsigtig og ikke involverer sig unødigt i andres affærer. Fremskridt vil være til at spore gennem hele året. Hvis den skulle blive syg, går der heller ikke lang tid, før den er rask igen. Dog kan den møde lidt modgang i kærligheden. De fleste skuffelser vil komme fra personer af det modsatte køn. Er Tigren forberedt, vil den ikke blive så skuffet. Der kommer altid en sporvogn til.

Haren

Et noget ustabilt år. Haren må nok regne med en del tvungen rejseaktivitet og repræsentation. Der kan også opstå en del problemer, som den må løse på bedst mulig måde. Ellers vil året byde på masser af udfordringer. Skifte bopæl eller job kan også komme på tale for at gøre dens nuværende situation bedre. Pas på dit helbred, og lad være med at udfordre skæbnen. Kører den meget bil, må den for alt i verden sørge for at holde bilen køreklar og så vidt muligt undgå alle risikable aktiviteter. Haren har ikke råd til at komme til skade i år. Er den forsigtig, vil året alligevel ende godt.

Dragen

Et udmærket og lykkeligt år for de forretningsmæssige planer. Dragen vil kunne opnå stor succes i denne tid, også selv om den nok vil støde på en del mindre problemer. Desværre kan der i år blive lidt uro i kærlighedslivet, måske fordi dragen er tilbøjelig til at forsømme sine nærmeste. Det er derfor vigtigt, at den sørger for, at dette ikke sker. I øvrigt kan den regne med en klækkelig fortjeneste i midten af året. Foreløbig held og lykke!

Slangen

Et rimeligt godt år. Nu vender optimismen tilbage. Et positivt år, dejligt og fuldt af liv. Et år hvor den skal bide sig fast og ikke foretage pludselige forandringer. Tålmodighed og hovedet koldt er vigtigt for at forhindre den i at løbe ind i unødige problemer. Forretningsmisforståelser, kærlighedsproblemer og lettere sår på kroppen kan forventes. Alt, hvad der har med følelserne at gøre, har de bedst tænkelige muligheder. Slangen er utrolig livsglad og entusiastisk. Den reagerer åbent og spontant på følelser og giver med glæde udtryk for varme og begejstring. Der er ikke noget at sige til, at den bliver populær og omsværmet. Slangens gode humør virker opmuntrende på omgivelserne. Den nyder tilværelsen i fulde drag, men pas på ikke at blive for overfladisk! Tiden efter midten af året egner sig til afslapning, ferierejser og hygge med familien. Økonomien vil være stabil i dette år.

Hesten

Året er travlt og præget af fantastiske visioner, som trækker stærkt på hestens tid og energi. Hesten lader fantasien løbe løbsk og er fuld af muntre påfund. Til gengæld er den

mere opmærksom på andres behov end tidligere, hvis den da ikke drømmer sig helt bort. Hesten føler en stærk trang til at hjælpe andre mennesker med deres store og små problemer. Den ofrer sig gerne for en god sag og er særdeles påvirkelig, når det gælder følelserne. Problemer kan komme fra venner eller familie. Forsinkelser opstår ved uforudsete forhindringer. Hesten vil finde støtte hos sin familie, men kan ikke forvente store resultater til trods for dens store indsats. Økonomien lider også under disse tendenser, så måske giver den alt hvad den har til velgørende formål eller bruger det til at opfylde nogle vilde drømme. Det mest fornuftige den kan gøre, er at komme ned på jorden og få jordforbindelse, og det klarer den også.

Fåret

Begyndelsen af året vil være god. Illusioner og drømme fordamper, og kaos bliver til et mere struktureret og velordnet liv. Fåret får atter kontrol over tingene og har det godt med det. Det vil igen få styrke, status og blive populært. Nye og indflydelsesrige mennesker vil hjælpe det. Men glem ikke drømmene helt. De har også noget at give. Fåret vil rejse eller få ekstra indtægter. Dårlige efterretninger kan forsinke dets fremskridt midlertidigt, men dets mål vil blive opnået til slut. Fåret er mere målbevidst, det arbejder flittigt og koncentreret og bruger både tid og energi med omtanke. Det har fundet sit eget fornuftige jeg igen. Det har derudover fået øjnene op for nye muligheder, som kan bruges nu. Det ser tingene på en helt anden måde, hvilket giver det inspiration til at ændre kurs i en mere positiv retning. Følelsesmæssigt er året varmt og frodigt, men på et mere jordnært og praktisk plan. Det giver mere af sig selv og tager hensyn til andre.

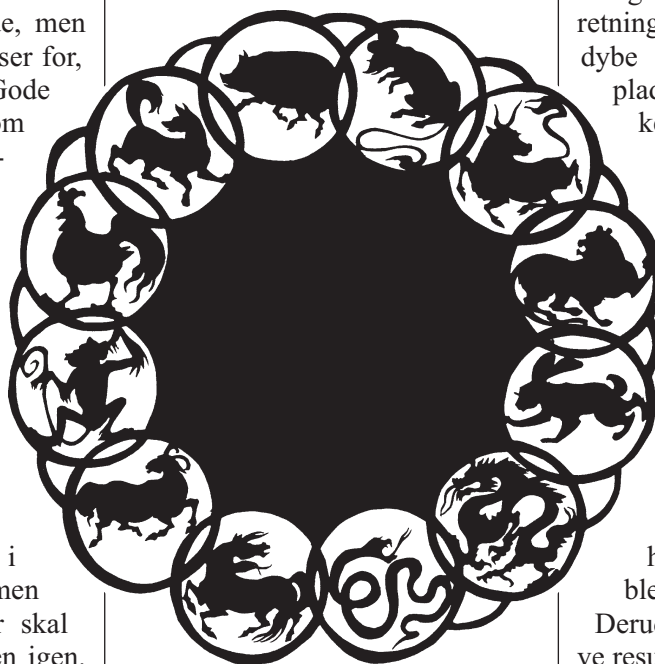
Aben

Et mindre godt år. Aben møder en del uventede hindringer, men den vil få hjælp og støtte fra sine nærmeste eller overordnede til at løse mange af problemerne. Den må nok prøve at enes bedre med omgivelserne. Det vil heller ikke være klogt at påtage sig for mange krævende opgaver, som vil tappe den for kræfter. Nok er den udholdende, men lige i denne tid er der grænser for, hvad fysikken kan klare. Gode tider kan forventes, selv om der kan være nogle diskussioner i hjemmet. På kærlighedsfronten vil der være en del problemer at tage stilling til. Kontakten mellem aben og kæresten er nok ikke helt, som den var før. Der er ikke længere grundlag for samarbejde. Dette bør haren være på vagt over for. Økonomien skranter lidt i år. Der kan være lavvande i kassen efter ferien. Livremmen må spændes ind, hvis der skal bringes orden på økonomien igen. Et år hvor man skal holde tungen lige i munden og undgå konfrontationer af enhver art.

Hanen

Et rigtigt godt år. Et frodigt og vigtigt år, hvor Hanen kan vise andre, hvad den duer til. Ingen større mængde penge synes at være i sigte, dog vil den være i stand til at indhente sine tab i en rimelig grad. Uheld og dårlige rygter vil også optræde i dette år. Hanen bør afstå fra at tage på lange eller unødvendige rejser. På jobbet har den heldet med sig. Der vil blive lagt mærke til dens arbejdsindsats og vilje til at bestille noget. Nu sker der en rivende udvikling. Den høster resultater af ting, som længe har været i gang.

Den kan vente en solid opbakning og anerkendelse. Selvtilliden øges. Den føler sig glad og fornøjet – og med god grund. Den spreder optimisme og glæde, overalt hvor den færdes. Den ser lyst på livet. Den vokser i takt med de gode resultater, den opnår. Energimæssigt har den masser at tage af. Den tror på sine egne evner. En dejlig og livsbekræftende periode, man kan glæde sig til.

Hunden

Et noget bedre år end det foregående. Hunden føler, at tingene begynder at gå i den rigtige retning, selv om den vil være noget bekymret. Den kan forhindre tab og løse problemer ved at tie og lade være med at tabe besindelsen. Et år hvor det er formålstjenligt at udvise tålmodighed. Den er igen mere moden og ansvarsbevidst. Den vurderer sig selv nøgternt og realistisk. Den arbejder målbevidst med sig selv, og opnår derved konkrete resultater. Den koncentrerer sig om at nå de mål, den har sat sig. Den er flittig og udholdende. Der skal meget til, før den lader sig køre af sporet. Tiden arbejder for den, hvis den blot kan

holde kursen. Den går mere i dybden, søger svar bag tingene. Den er mere psykologisk vågen og vil lære sine bevæggrunde at kende. Når den siger noget, er der vægt bag ordene. Et godt år, hvor Hunden ser gode resultater.

Grisen

Et noget uroligt og hektisk år med mange overraskelser i forskellige retninger. Med ét sker der stærke og dybe forandringer på arbejdspladsen og i parforholdet, hvilket kan skræmme lidt. Nogle af disse forandringer kan være til Grisens fordel, mens enkelte andre kan være temmelig foruroligende. Grisen må bare tage disse forandringer med ro og holde lav profil. Den vil blive optaget af rejser, voldsom spekulation og samarbejde om fællesprojekter. Den vil modtage nogle dårlige nyheder samt have nogle problemer med det modsatte køn.

Derudover vil den kunne se positive resultater i sidste del af året. Belønningen kan blive stor, hvis det lykkes at holde ud og undgå konfrontationer af enhver art, så vil den overleve dette år med glans. ■

Tsehnay

Kilder

Barry Fantoni (1985): *Chinese Horoscopes*. 260 p. (London: Sphere Books Limited).

Theodora Lau (1988): *The Handbook of Chinese Horoscopes*. 331 p. (New York: Perennial Library).

Neil Somerville (2000): *Dit kinesiske horoskop for år 2001 Slangens År*. 277 p. (København: Sesam).

Henning Hai Lee Yang (1995): *Dit Kinesiske Horoskop for årene som kommer*. 203 p. (Lyngby: Bogans Forlag).

Kalender

31. jan. 1900 - 18. feb. 1901: metal-rotte
 19. feb. 1901 - 7. feb. 1902: metal-okse
 8. feb. 1902 - 28. jan. 1903: vand-tiger
 29. jan. 1903 - 15. feb. 1904: vand-hare
 16. feb. 1904 - 3. feb. 1905: træ-drage
 4. feb. 1905 - 24. jan. 1906: træ-slange
 25. jan. 1906 - 12. feb. 1907: ild-hest
 13. feb. 1907 - 1. feb. 1908: ild-ged
 2. feb. 1908 - 21. jan. 1909: jord-abe
 22. jan. 1909 - 9. feb. 1910: jord-hane
 10. feb. 1910 - 29. jan. 1911: metal-hund
 30. jan. 1911 - 17. feb. 1912: metal-svin
 18. feb. 1912 - 5. feb. 1913: vand-rotte
 6. feb. 1913 - 25. jan. 1914: vand-bøffel
 26. jan. 1914 - 13. feb. 1915: træ-tiger
 14. feb. 1915 - 2. feb. 1916: træ-hare
 3. feb. 1916 - 22. jan. 1917: ild-drage
 23. jan. 1917 - 10. feb. 1918: ild-slange
 11. feb. 1918 - 31. jan. 1919: jord-hest
 1. feb. 1919 - 29. feb. 1920: jord-ged
 20. feb. 1920 - 7. feb. 1921: metal-abe
 8. feb. 1921 - 27. jan. 1922: metal-hane
 28. jan. 1922 - 15. feb. 1923: vand-hund
 16. feb. 1923 - 4. feb. 1924: vand-svin
 5. feb. 1924 - 23. jan. 1925: træ-rotte
 24. jan. 1925 - 12. feb. 1926: træ-bøffel
 13. feb. 1926 - 1. feb. 1927: ild-tiger
 2. feb. 1927 - 22. jan. 1928: ild-hare
 23. jan. 1928 - 9. feb. 1929: jord-drage
 10. feb. 1929 - 29. jan. 1930: jord-slange
 30. jan. 1930 - 16. feb. 1931: metal-hest
 17. feb. 1931 - 5. feb. 1932: metal-ged
 6. feb. 1932 - 25. jan. 1933: vand-abe
 26. jan. 1933 - 13. feb. 1934: vand-hane
 14. feb. 1934 - 3. feb. 1935: træ-hund
 4. feb. 1935 - 23. jan. 1936: træ-svin
 24. jan. 1936 - 10. feb. 1937: ild-rotte
 11. feb. 1937 - 30. jan. 1938: ild-bøffel
 31. jan. 1938 - 18. feb. 1939: jord-tiger
 19. feb. 1939 - 7. feb. 1940: jord-hare
 8. feb. 1940 - 26. jan. 1941: metaldrage
 27. jan. 1941 - 14. feb. 1942: metalslang
 15. feb. 1942 - 4. feb. 1943: vand-hest
 5. feb. 1943 - 24. jan. 1944: vand-ged
 25. jan. 1944 - 12. feb. 1945: træ-abe
 13. feb. 1945 - 1. feb. 1946: træ-hane
 2. feb. 1946 - 21. jan. 1947: ild-hund
 22. jan. 1947 - 9. feb. 1948: ild-svin
 10. feb. 1948 - 28. jan. 1949: jord-rotte
 29. jan. 1949 - 16. feb. 1950: jord-bøffel

17. feb. 1950 - 5. feb. 1951: metal-tiger
 6. feb. 1951 - 26. jan. 1952: metal-hare
 27. jan. 1952 - 13. feb. 1953: vand-drage
 14. feb. 1953 - 2. feb. 1954: vand-slange
 3. feb. 1954 - 23. jan. 1955: træ-hest
 24. jan. 1955 - 11. feb. 1956: træ-ged
 12. feb. 1956 - 30. jan. 1957: ild-abe
 31. jan. 1957 - 17. feb. 1958: ild-hane
 18. feb. 1958 - 7. feb. 1959: jord-hund
 8. feb. 1959 - 27. jan. 1960: jord-svin
 28. jan. 1960 - 14. feb. 1961: metal-rotte
 15. feb. 1961 - 4. feb. 1962: metal-bøffel
 5. feb. 1962 - 24. jan. 1963: vand-tiger
 25. jan. 1963 - 12. feb. 1964: vand-hare
 13. feb. 1964 - 1. feb. 1965: træ-drage
 2. feb. 1965 - 20. jan. 1966: træ-slange
 21. jan. 1966 - 8. feb. 1967: ild-hest
 9. feb. 1967 - 29. jan. 1968: ild-ged
 30. jan. 1968 - 16. feb. 1969: jord-abe
 17. feb. 1969 - 5. feb. 1970: jord-hane
 6. feb. 1970 - 26. jan. 1971: metal-hund
 27. jan. 1971 - 14. feb. 1972: metal-svin
 15. feb. 1972 - 2. feb. 1973: vand-rotte
 3. feb. 1973 - 22. jan. 1974: vandbøffel
 23. jan. 1974 - 10. feb. 1975: træ-tiger
 11. feb. 1975 - 30. jan. 1976: træ-hare
 31. jan. 1976 - 17. feb. 1977: ild-drage
 18. feb. 1977 - 6. feb. 1978: ild-slange
 7. feb. 1978 - 27. jan. 1979: jord-hest
 28. jan. 1979 - 15. feb. 1980: jord-ged
 16. feb. 1980 - 4. feb. 1981: metal-abe
 5. feb. 1981 - 24. feb. 1982: metal-hane
 25. jan. 1982 - 12. feb. 1983: vand-hund
 13. feb. 1983 - 1. feb. 1984: vand-svin
 2. feb. 1984 - 19. feb. 1985: træ-rotte
 20. feb. 1985 - 8. feb. 1986: træ-bøffel
 9. feb. 1986 - 28. jan. 1987: ild-tiger
 29. jan. 1987 - 16. feb. 1988: ild-hare
 17. feb. 1988 - 5. feb. 1989: jord-drage
 6. feb. 1989 - 26. jan. 1990: jord-slange
 27. jan. 1990 - 14. feb. 1991: metal-hest
 15. feb. 1991 - 3. feb. 1992: metal-ged
 4. feb. 1992 - 22. jan. 1993: vand-abe
 23. jan. 1993 - 9. feb. 1994: vand-hane
 10. feb. 1994 - 30. jan. 1995: træ-hund
 31. jan. 1995 - 18. feb. 1996: træ-svin
 19. feb. 1996 - 6. feb. 1997: ild-rotte
 7. feb. 1997 - 27. jan. 1998: ild-bøffel
 28. jan. 1998 - 15. feb. 1999: jord-tiger
 16. feb. 1999 - 6. feb. 2000: jord-hare
 7. feb. 2000 - 23. jan. 2001: metal-drage
 24. jan. 2001 - 11. feb. 2002: metal-slange år
 12. feb. 2002 - 31. jan. 2003: vand-hest

For mange år siden begyndte Buddha at knytte et dyr til hvert af årene i den mongolske tolvårskalender.

Da han var blevet færdig med at bestemme de elleve dyr, holdt Buddha en pause for at finde ud af, hvilket dyr han skulle vælge til det tolvte og sidste år.

Da kamelen og musen, som ikke var blandt de udvalgte dyr, hørte om dette, skyndte de sig hen til Buddha, bukkede ærbødigt for Den store Vismand og præsenterede sig som værdige kandidater. Buddha lyttede tavst, mens hvert af dyrene fremlagde sin sag.

Da de udførlige bøntaler omsider var færdige, bad den viise Buddha, der ikke ville fornærme de to ivrige og lige fortjenstfulde dyr, kandidaterne om på venskabelig og redelig vis at afgøre sagen indbyrdes.

Den store kamel og den lille mus blev efter megen diskussion og mange overvejelser til sidst enige om at løse problemet med en konkurrence. Den første, der ville få morgensolens lys at se den næstfølgende morgen, ville blive udråbt som vinder, og vinderen ville for altid blive indskreven i den mongolske tolvårskalender.

I mørket samme aften stillede kamelen sig op midt på en stor, åben slette med hovedet vendt mod øst. Musen, der havde spurgt kamelen, om den måtte sætte sig på en af puklerne, stirrede mod et fjerntliggende, snedækket bjerg mod vest. Med øjnene vidt åbne belavede de to ivrige konkurrenter sig på at vente på det afgørende øjeblik.

Ved dag gry, da den store, brændende kugle begyndte sin langsom-

Hvorfor kamelen ruller sig i aske

me opstigen, skinnede en enkelt, tidlig stråle på den snedækkede bjergtop i vest. Musen hvinede:

»Der er den! Jeg kan se solen! Jeg vinder!«

»Hvad?« råbte kamelen, som vidste at solen står op i øst. »Din lille skurk! Du har snydt! Det skal du få betalt!«

Mens den skrækslagne mus forned fra kamelens pukkel for at brin-

ge sig i sikkerhed i en nærliggende dyng af aske blev den angrebet af kamelen, som kastede sin tunge krop mod jorden, rullede frem og tilbage i asken i håb om at mase musen med sin vægt.

Kamelen fik ikke has på musen denne gang, men den er sikker på, at det vil lykkes for den en dag. Hver gang den får øje på en dyng af aske, tror den, at musen gemmer sig derinde. Den pruster og stamper med fødderne, lægger sig ned og ruller rundt og rundt, mens den forsøger at tromle sin lille snydetamp flad.

På denne måde gik det til, at den lille mus blev indskreven i den mongolske tolvårskalender, mens den store kamel blev holdt udenfor.

Men da den viise Buddha følte medlidenhed med kamelen, fortalte han den i et venligt tonefald, at den aldrig ville blive glemt. Nej, faktisk ville det være sådan, at kamelen ville være repræsenteret i den mongolske kalender ved at besidde én egenskab fra hvert af de tolv forskellige dyr.

Hvis du iagttager kamelen nøje, vil du opdage, at Buddha har holdt sit løfte, fordi kamelen har:

musens øre
koens mave
tigerens poter
harens næse
dragens krop
slangens øjne
hestens manke
fårets uld
abens pukkel
hanens kam
hundens
krummede bagben
og grisens hale.

Du kan nok forestille dig, at det gør den til en meget lykkelig kamel. ■

Årsberetning for 2000

Bestyrelsen

Bestyrelsen har som sædvanligt holdt en række planlægningsmøder. Der er ikke sket ændringer i bestyrelsens sammensætning. Se s. 2.

Medlemmer

Medlemsskaren ligger støt lige under de 200 med halvdelen i det store københavnske område og nogle få i udlandet.

Medlemsmøder

• Medlemsmøde 48:

12. februar 2000, kl. 15-17

Danasvej 30B, Frederiksberg:

»Team 2000« er en gruppe danskere, der med Lene Rishede i spidsen satte sig som mål at ride 5 mongolske heste fra Mongoliet til Danmark. Anne og Ulrik Harder fortalte om deres rejse på hesteryg i Mongoliet. De red ca. 850 km i det vestlige Mongoliet fra først i august til midt i oktober 1999.

• Medlemsmøde 49:

18. marts 2000, kl. 14-23

Danasvej 30B, Frederiksberg:

Ordinær generalforsamling

Efter generalforsamlingen talte Peter Kristensen om erfaringer med besøg af mongolske socialrepræsentanter i Aalborg 1997 og om i maj 1998 at være konsulent i Ulaanbaatar på »Projekt Udsatte Grupper«. Han gav også sit syn på det nu afsluttede gadebørnsprojekt og dets fremtid. Aftenen sluttede med forårsfestmiddag med ca. 35 deltagere.

• Medlemsmøde 50:

6. maj 2000, kl. 15-17

Danasvej 30B, Frederiksberg:

Prof. Jesper Holst fra *Danmarks Pædagogiske Universitet* talte om »Projekt Udsatte Grupper« og »Skoleudvikling Projekt« og om at tage hensyn til de kulturelle og sam-

fundsmæssige rammer under projekternes gennemførelse.

• Medlemsmøde 51:

30. september 2000, kl. 15-17

Danasvej 30B, Frederiksberg:

»Feltarbejde blandt mongolske nomader« ved antropologen Ole Bruun, som havde været på et større feltarbejde blandt nomadehyrder i Arhangai-provinsen i det centrale Mongoliet. Feltarbejdet har undersøgt hyrdernes generelle livsbetingelser efter kooperativernes sammenbrud og Mongoliets overgang til markedsøkonomi i begyndelsen af 1990'erne med deraf følgende meget vanskelige forhold.

• Medlemsmøde 52:

21. oktober 2000, kl. 15-17

Danasvej 30B, Frederiksberg:

Det var meningen, at formanden skulle give et causeri over den mongolske dragt ledsaget af farvelysbillede for at aflede tilhørernes opmærksomhed. Desværre måtte mødet aflyses.

• Medlemsmøde 53:

4. november 2000, kl. 15.15

Nationalmuseets biograf:

Filmen »Hundenes Land« (*State of Dogs*) blev vist på 87 minutter. I Mongoliets hovedstad Ulaanbaatar bliver en omstrejfende hund skudt på gaden. I følge mongolsk tradition vil denne hund blive genfødt som menneske, og i ventetiden inden den næste reinkarnation ser den tilbage på sit liv som hund.

• Medlemsmøde 54:

24. november 2000, kl. 18-23

Danasvej 30B, Frederiksberg:

Dansk Mongolsk Selskab fejrede sit 10 års jubilæum med en stor middag med Mongoliets ambassadør fra Bruxelles som hovedtaler. Se s. 8.

Ger

I 2000 udgav Dansk Mongolsk Selskab: Ger(32), Ger(33), Ger(34) og Ger(35). I alt 128 sider om det nye og det gamle Mongoliet. Ger er i årets løb blevet trykt på *Pædagogisk Center*, hvilket har givet øgede trykudgifter (se regnskabet).

Hjemmeside på Internet

2000 var året da Dansk Mongolsk Selskab fik sin egen hjemmeside på nettet. Det er meningen, at siden skal udbygges med artikler fra Ger og andre relevante oplysninger om Mongoliet.

NGO-projekter

Udsatte Grupper, herunder gadebørn, i Mongoliet: Projektet fortsætter efteruddannelsen. Den sigter mod alle socialarbejdere, og uddannelsen er kompetencegivende. Der er fortsat støtte til gadebørn og familiegrupper. Projektet løber til midt i 2002. Se Ger(34):10-14. Projektleder: Bulgan Njama.

Journalistik og Medier i Mongoliet:

Projektet udføres i samarbejde med Danmarks Journalisthøjskole og sluttes i år 2002. Projektet er en forlængelse af det dansk finansierede projekt *Free Press*. Samarbejdspartneren i Mongoliet er *Presseinstituttet*. Projektleder Jørgen Ringgaard.

Skoleudvikling i landdistrikter foregår i nært samarbejde med *Danmarks Pædagogiske Universitet* med Johnny Baltzersen som projektleder. Projektet er især rettet mod efteruddannelse af lærerne. Se Ger(35):11.

Støtteforeningen Projekt »Gadebørn i Mongoliet« har fortsat indsamlet midler til gadebørnene i Mongoliet.

Rolf Gilberg
formand

Dansk Mongolsk Selskab

Regnskab for perioden 1/1-2000 – 31/12-2000

	2000		1999	
RESULTATOPGØRELSE				
Indtægter				
Kontingent	18.800,00		17.532,00	
Annoncer	250,00		0,00	
Bladsalg	150,00		100,00	
Rente	849,84	20.049,84	503,08	18.135,08
Udgifter				
Kontorhold	461,50		317,06	
Trykkeudgifter	13.510,58		1.991,75	
Porto	6.280,71		4.551,49	
Medlemsmøder	3.142,30		1.780,85	
Gebyr	429,50		335,50	
Diverse omkostninger	931,65	24.756,24	134,50	9.111,15
Årets resultat		- 4.706,40		9.023,93
BALANCE				
Pr. 1. januar 2001				
Aktiver				
Kasse		4,18		283,72
Giro		12.880,84		18.175,36
Bank		31.338,47		30.470,81
Balance		44.223,49		48.929,89
Passiver				
Egenkapital:				
Primo		48.929,89		39.905,96
Årets resultat		- 4.706,40		9.023,93
Balance		44.223,49		48.929,89

Udarbejdet:

Revideret:

21/1-01 *JLM Kærl*

DMS nyt

Medlemsmøder

- *Medlemsmøde 55*

Lørdag den 10. marts kl. 15
Danasvej 30B, Frederiksberg:

Ordinær generalforsamling

Dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning om selskabets aktiviteter i 2000.
3. Kassereren fremlægger det reviderede regnskab for 2000.
4. Fastsættelse af kontingent.
Bestyrelsen foreslår uændret kontingent.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
På valg er: Anita Garbers, Gudrun Lefmann og Bulgan Njama. Bestyrelsen foreslår genvalg. Ikke på valg er: Ann F. Benwell, Rolf Gilbert, Søren Haslund-Christensen og Jan Koed.
6. Valg af suppleanter.
Begge suppleanter er på valg: Klaus Ferdinand og Leif Petersen. Bestyrelsen foreslår genvalg.
7. Valg af revisor.
På valg er Carl Emil Roll. Bestyrelsen foreslår genvalg.
8. Indkomne forslag.
Status for selskabets projekter.
9. Eventuelt.

Foredrag

Efter generalforsamlingen vil Leif F. Petersen, der netop nu er i Mongoliet sammen med et kamerahold, først og fremmest fortælle om sine indtryk fra rejsen og mulighederne

for at hjælpe de nødstedte nomadefamilier. Desuden vil han komme ind på sit personlige forhold til Mongoliet og mongolerne.

Forårsfest

Selskabets traditionsrige forårsfest begynder, når foredraget er slut og buffeten er gjort klar. Prisen for at deltage er 100 kr. pr. person, der dækker både mad og drikkevarer. Medlemmer og gæster, der ønsker at deltage, bedes venligst senest 3. marts tilmelde sig og indbetale beløbet (benyt evt. kontingentgirokortet eller send en check) til kassereren, Jan Koed, Carl Bernhards Vej 15, st.tv., 1817 Frederiksberg C, tel 3322 3729.

- *Medlemsmøde 56*

Lørdag den 21. april kl. 15-17
Danasvej 30B, Frederiksberg

Det moderne menneske som nomade

5 unge danskere ville udfordre sig selv og hinanden ved at tage på en flere tusind kilometer lang rejse på hesteryg fra Mongoliet til Danmark. Den 8.000 km lange færd gik gennem Sibiriens taiga, det centrale Rusland via Finland til Danmark. Ekspeditionen begyndte i foråret 1999 og varede til efteråret 2000. De mongolske heste klarede turen og græsser nu fredeligt på Feddet ved Faxe.

Lederen af ekspeditionen, Lene Rishede, vil fortælle om den lange og til tider dramatiske rejse gennem vildmark, urskov og lukkede grænser. Hun ledsager sin beretning med billeder fra turen.

Stepper, gadebørn og minus 50 grader

Jeg er ved at finde mine lange kameluldsunderbukser frem. Hvis alt går vel er jeg på vej til Mongoliet den 18. februar sammen med filmmageren Rene Hansen for at se, hvordan mongolerne klarer sig under de ekstreme vejr- og naturforhold.

Vi håber på, at der kommer så meget film ud af det, at de danske medier vil bringe det og således sætte fokus på Mongoliet. Dansk Mongolsk Selskab planlægger en indsamling for at hjælpe de nomadefamilier, som har mistet deres dyr i løbet af vinteren. Vi håber at kunne købe rigtig mange dyr til de hårdest ramte familier, så de får genskabt deres eksistensgrundlag.

Vi er hjemme i begyndelsen af marts og håber, at vi får gang i en rigtig god indsamling til gavn for nomadefamilierne.

Leif F. Petersen

Kassereren meddeler

Når disse linjer læses, skulle alle medlemmer have modtaget et girokort til indbetaling af kontingent. Skulle to medlemmer i samme husstand ønske at konvertere deres individuelle medlemskab til et husstandsmedlemskab (se satserne på side 2), kan det endnu nås. Indbetal det aktuelle beløb på girokortet med en bemærkning om den ønskede ændring. Husk at husstanden kun modtager ét eksemplar af udsendt materiale.

JK